

1961. június 9.

bb. 1. a tavalyinál több általános iskolát végzett fiatal kerül a középiskolákba - tájékoztató a felvételek alakulásáról

1 vt/tm/gy/sr

1961. június 9.

a művelődésügyi minisztériumba tájékoztatták az mti munkatársát a középiskolai felvételekről, az iskolázások tapasztalatairól. elmondották, hogy az általános iskola 8. osztályát idén elvégző tanulók közül 48 000 - a tavalyinál kétezerrel több - gyerek felvételére nyílt lehetőség. a tapasztalatok szerint azonban az előző éviéknél jóval nagyobb volt a középiskolák iránti érdeklődés. ennek következtében a középiskolákba jelentkezettek száma csaknem huszezerrel magasabb volt a felvehető számánál. a felvételeknek természetesen határt szabtak a tárgyi, személyi és egyéb feltételek, ezért a felvételekről az illetékesek az iskolai társadalmi bizottságok javaslatai alapján döntöttek. a középiskolákba felvett diákok 87.7 százaléka kitűnő, jeles, vagy jó előmenetelű.

a minisztériumban elmondták azt is, hogy a különböző technikumból elutasítottak közül mintegy 14 000 tanuló kérte másodizben középiskolai felvételét. bár a felvett kitűnő, jeles és jórendű diákok aránya az előző évhez viszonyítva 4.3 százalékkal emelkedett, mégis sok kitűnő, jeles és jó bizonyítványt szerzett gyereket kellett elutasítani.

- a nagy érdeklődést és a szinte ugrásszerűen növekvő igényeket figyelembe véve a következő hetekben az eredeti előirányzatokon felül további 5 000 fiatal felvételét tesszük lehetővé - mondták. a most kiadott intézkedés alapján az általános gimnáziumokba felvehető a másodizben jelentkezettek, továbbtanulásra érdemes kitűnő és jeles előmenetelű tanulók. a jórendűek közül az általános gimnáziumok igazgatói az iskolai társadalmi bizottságok segítségével egyéni elbírálás alapján vehetnek fel tanulókat - a fennmaradó helyeknek megfelelően. a megyei, a megyei jogú városi tanácsok művelődésiügyi, valamint budapesten a fővárosi tanács oktatási osztálya vezetőinek irányításával már meg is kezdődött a másodizben jelentkezett legjobb tanulmányi eredményű fiatalok felvétele az általános gimnáziumokba.

- megkezdődött a jelentkezés az iparitanuló-képzésre is. az érdeklődő szülők és fiatalok az iparitanuló-képzéssel kapcsolatos kérdésekről a munkaügyi minisztérium iparitanuló-intézeteinek igazgatóitól, az iparitanulókat felvevő vállalatoktól, vagy szervezetektől kaphatnak felvilágosítást.

/mti/

19.07
22.07

bb. 2. megmentették a várban a pusztulásra ítélt miklós tornyot, a feltárás és a helyreállítás azonban éveket igényel - az idén rendbehozzák a magdolna torony „sisakját”, felkutatják a középkori templom romjait

1 hbj/tm/gy/ki

1961. június 9.

a vár két érdekes és értékes műemléke: a miklós torony és a magdolna torony. a miklós torony a középkori templommal és a domokos-rendi kolostorral együtt 1254-ben már készen volt. erről azok az okmányok tanuskodnak, amelyek hírül adják, hogy ebben az időpontban tartották budán a domokos-rendi gyűlést. a századok során hanyatott volt a sorsa a templomnak és a toronynak. a mohácsi vész után lóistálló lett, a törökök kivonulása után magtár, később a jezsuiták kapták meg, s 1945-ben a háborús események során a többi épülettől „függetlenné vált”. a torony, a háború elsodorta mellőle az épületeket. a múltáa visszatekintve érdekes tudni azt is, hogy a templom apsisza - szentélye - egyben a budai vár egyik bástyája volt. a miklós torony pusztulásra volt ítéelve. különböző fajta kövekből épült ugyanis, amelyeknek különböző a teherbírása, s amelyek részben kifáradtak, a kormányzat azonban nagy anyagi áldozatokkal járult hozzá ujjáépítéséhez. tekintve, hogy a kötőanyag ment legjobban tönkre, beton injektálást kapott az épület, a statikailag legrosszabb épületrészeket kicserélték, s a szakemberek megállapították, a miklós tornyot sikerült megmenteni. sok munka vár azonban még az építőkre. az idén vasbeton födémmel látják el, amely az oldalfalakat vassal és betonnal valósággal összefogja. a tönkrement köveket kicserélik. az elgondolások szerint az egykori templom még megmaradt romjait is megmentik a pusztulástól, s a középkor egyik értékes műemléke unokáink számára is megmarad.

egyébként az elgondolások szerint helyreállítják a miklós torony csigalépcsőjét is, amely valósággal a toronyhoz tapad, s így ez a műemlék a vár egyik szép kilátótornya lesz.

állványköntösbe öltözött a magdolna torony sisakja is. ez a torony a templommal együtt a 13. században épült és buda várában a magyarok plébániatemploma volt, - míg a német lakosságé a mátyás templom. a törökök idején győzelmi mecsetté nyilvánították, majd budavár visszavételekor megsérült a torony. 2. józsef kuria-célokra foglalta le és 1795-ben martinovicsot itt fosztották meg papi méltóságától.

/folyt. köv./

19, 15
19.40

- 2 -

bb. 2. / megmentették a várban.... folyt./ gy

egyik műemléki értéke a tallherr építette copfstilusu torony-előcsarnok. 1945-ben elpusztult a templom hajója, s a tornyot is több találat érte. 1950-1952-ben a torony két felső emeletét helyreállították, a toronysisak azonban 1956-ban ismét megsérült, s már-már a pusztulás fenyegette. ugyancsak jelentős anyagi áldozatokkal a toronysisakot, továbbá a copfstilusu előcsarnokot és a csigalépcső-tornyot az idén rendbehozzák. az elgondolások szerint még az idén hozzájárulnak a középkori templom maradványainak feltárásához is. a teljes ujjáépítés ennél a toronynál is éveket igényel, mert a munkákkal csak igen lassan lehet haladni. az ujjáépítéssel egyidejűleg ugyanis feltárásokat is végeznek.

/mti/

bb. 3. a tanács és az üzemek közösen oldják meg a fontosabb fejlesztési feladatokat kőbányán

1 hi/hi/gy/sr

1961. június 9.

kőbányán a tanács megalakulása óta szoros a kapcsolat a kerület vezetősége és az üzemek, vállalatok dolgozói, valamint a lakosság között. az együttműködés nagy segítséget jelent a kerületfejlesztési tervek megvalósításában.

az üzemek nem egyszer például jelentős anyagi áldozatokat vállaltak egy-egy közérdekű feladat megoldásában. az orion rádió és villamossági vállalat csaknem 300 000 forintos költséggel életmüszert, a gyapjubegyűjtő vállalat 600 000 forintos költséggel a vasgyár utca, a mátyás építési géptelep a kővár utca egy szakaszán uttestet épített. más üzemek eddig 32 helyen létesítettek villamos- vagy autóbusszvárócsarnokot.

a lakosság kulturális ellátásában is számottevő az üzemi hozzájárulás. a villamosgép- és kábelgyár, a kőbányai téglagyár és a magnezitipari tűzállóanyaggyár művelődési otthonai rendszeresen tartanak mozielőadásokat a lakosságnak is. jelentős az a segítség is, amit az iskolák, óvodák patronálásával adnak. a vegyipari gép- és radiátorgyár például felszerelte a sárga utcai óvoda központi fűtését. az üzemi támogatás értéke évi átlagban eléri a félmillió forintot.

/folyt. köv./

19, 30
21.40

- 3 -

bb. 3. / a tanács és az üzemek.... folyt./ gy

a tanács és az üzemek közötti kapcsolatok fejlődésének bizonyítéka a közösen megtervezett és elvégzett társadalmi munka, a tavalyi, több mint két és félmillió értékű társadalmi hozzájárulásnak csaknem a felét az üzemek teljesítették, az idén még nagyobb a részeseedésük, a tanács becsülése szerint az üzemeknek mintegy a fele bekapcsolódik az ilyen jellegű munkákba, ami több mint kétmillió forint megtakarítást jelent majd kerületi viszonylatban.

/mt1/

..

bb. 4. még árva a palatinus, a széchenyi, a pünkösd-fürdő, a kánikulára azonban „segéderőket”, is mozgósít a budapesti fürdőigazgatóság

1 hbj/sze/gy/ki

1961. június 9.

Joggal panaszkodik a budapesti fürdőigazgatóság: a budapestiek egyelőre még fáznak - a strandoktól, ami ilyen időben nem is csoda, az idei „csucsforgalmat”, június 4-én, vasárnap érték el a strandok, amikor huszezren bátorkodtak ki a fürdőkhöz. ezzel szemben például június 6-án 4 200 vendége volt a budapesti fürdőknek, ebből is a szabadságstrand - amely télen is nyitva van - 1 200 fürdőzőt köszönhetett, a gellért 1 400 vendéget, akik inkább a fedett pezsgőfürdőben élvezték a meleg vizet, a palatinuson mintegy 200-230 strandoló volt csupán a rossz idő miatt, a fürdőigazgatóság, azonban számol azzal is, hogy egyik napról a másikra beköszönhet a kánikula. éppen ezért, amint meleg lesz az idő mozgósítja a „segéderőket”, is, s még a gőzfürdőkből is átcsoportosítja az alkalmazottakat a strandokra, hogy a közönség igényét a lehető legjobban kielégítse.

/mt1/

..

bb. 5. új természeti kincsrel gazdagodott a természettudományi múzeum ásványtára

1 tz/gk/gy/ki

1961. június 9.

a gyöngyöSOROSZI ércbánya egyik telérében hatalmas, körülbelül 150 köbméteres üregre bukkantak a bányászok.

/folyt. köv./

19.40

22te

- 4 -

bb. 5. / új természeti kincsrel.... folyt./ gy

az üreg minden falát teljesen elborították az ametiszt pompás, lilásrózsaszín és a kalcit fehér és vizeszta, ökölnyi kristályai. ilyen gyönyörű képződmény hazánkban eddig még sehol sem került elő.

a bánya vezetősége a rendkívüli muzeális értékű leletet felajánlotta a természettudományi múzeum ásványtárának. a hatalmas, összefüggő ametiszt „falborítások”, láthatók lesznek a múzeum ősszel megnyitó állandó kiállításán.

/mt1/

..

19.

22te

bb 30. többször keresik fel betegeiket a zuglói gyermekorvosok, mint ahányszor házhoz hívják őket - az egységes gyermek-körzeti orvosi rendszer tapasztalatai a tizennegyedik kerületben

1 zs/zs vm sr

1961. június 9.

a tizennegyedik kerület egészségügyi szakemberei megvizsgálták mennyire eredményes az új gyermekorvosi körzeti rendszer. az egységes orvosi ellátást egyelőre csak az egy éven aluliak részére szervezték meg, 6 éves korig járóbeteg-szakrendelést és tanácsadást, 14 éves korig pedig járóbeteg-szakrendelést tesznek lehetővé.

az új ellátási formában zugló 4-5 felnőtt orvosi körzete kapott egy-egy gyermek-szakorvost, aki személyében felelős a hozzátartozó területen lakó apróságok gyógyításáért, lelkiismeretes kezeléséért. a körzeti szakorvosok munka beosztása úgy alakult, hogy naponta három órát rendelnek a beteg gyerekeknek, hetente kétszer három órában az egészséges gyermekeknek tartanak rendelőt, illetve tanácsadást - fennmaradó idejükben pedig az újszülötteket és a beteg csecsemőket látogatják.

az egységes gyermekegészségügyi szolgálat eredményeként javultak a betegség statisztikák a kerületben, s a kórházi és egyéb gyermekosztályokon is észrevehetően csökkent a forgalom. a szülők körében is sikere van az új rendszernek - kicsinyük minden panaszával, betegségével bizalommal fordulnak a körzeti gyermekorvoshoz, aki most már közelről is megismeri a gondjaira bízott apróságokat, figyelemmel kíséri a betegségek lezajlását, a gyógyulást és a gyermekek fejlődését.

az orvosi munkanaplók vizsgálatából egyébként még egy érdekesség derült ki: a körzeti gyermekorvosok általában többször keresik fel kis betegeiket, mint ahányszor a szülők hívják őket.

a gyermekegészségügyi szolgálat - a házi gyermekorvos-rendszerét a kedvező tapasztalatok alapján tovább fejlesztik. a zuglói tanács azt tervezi, hogy mielőtt a lehetőségek megengedik, a három éven aluli gyermekek gyógyítását is a körzeti szakorvosokra bizza, s a későbbiekben magasabb korosztályokra is kiterjeszti a körzeti szakorvosi ellátást./mti/

8.05.
9.25

- 6 -

le

bb 31. az idén 210 személyszállító kocsit és tíz hálókocsit kap a MÁV - 1.300 és 2.000 lóerős villanymozdonyok a személyforgalom javítására - 200 személyes vizibuszt és autóskompot helyeznek üzembe a Balatonon - ipari üzemeink a közlekedés fejlesztéséért

1 sl-hbj-sb-vid/sze vm ki

1961. június 9.

az állam évente sokmillió forintot költ a közlekedés korszerűsítésére, a személyszállítás javítására, a kényelmesebb utazás megteremtésére. a MÁV 1958-tól 1960. végéig 312 személyszállító kocsit, 30 étkező-és 10 hálókocsit szerzett be, az idén további 210 személyszállító kocsit és tíz hálókocsit vásárol, ezenkívül körülbelül 150-200 régi, favázás kocsit korszerűsít. a gyorsvonatokon ma már mindenütt négytengelyes modern kocsikon utazhat a közönség, s a törekvés az, hogy egy-két éven belül a távolsági személyvonatokon is ilyenek közlekedjenek. a tehervagonokból átalakított, úgynevezett e-kocsik eltűntek Budapest térségéből, most már legfeljebb a szárnyvonalakon közlekednek vásári napokon, annak ellenére, hogy az utasok száma rendkívüli arányban megnőtt, a vasuti utazás korszerűbbé vált, nyári vasárnapokon és kettős ünnepek táján azonban még mindig zsúfoltak a szerelvények, nincs elég vasuti kocsi.

növekedett a személyszállító hajópark is. a fővárosi kishajózási vállalat például 16 korszerű hajót kapott és így meg tudta oldani Budapesten a hajó-átkelést, sőt járatot indíthatott a római-partra is. a MÁV autóbussenetrendje pár év alatt vastag kötetűvé vált, mert a MÁV autóbusszonosrendje pár év alatt vastag kötetűvé vált. az idén is 185 autóbusszal gyarapszik a MÁV autókocsiparkja, s újabb 40 községet, települést érintenek a gépkocsik. gond azonban itt is bőven akad még, mert iparvidékeink egy részén fapados „bódés” buszok járnak, amelyeknek kicserélézése most már nagyon időszerű. a közlekedés helyzete tehát azt mutatja, hogy nagy a fejlődés, az iparnak azonban még sokat kell tennie a kényelmesebb utazás megteremtéséért.

a dunakeszi járműjavítóknak mind gyorsabban kell megoldania a vasuti járművek javítását, mert a kocsikra a forgalomban igen nagy szükség van.

/folyt.köv./

8.15.
9.20

- 7 -

le

bb 30. többször keresik fel betegeiket a zuglói gyermekorvosok, mint ahányszor házhoz hívják őket - az egységes gyermek-körzeti orvosi rendszer tapasztalatai a tizennegyedik kerületben

1 zs/zs vm sr

1961. június 9.

a tizennegyedik kerület egészségügyi szakemberei megvizsgálták mennyire eredményes az új gyermekorvosi körzeti rendszer. az egységes orvosi ellátást egyelőre csak az egy éven aluliak részére szervezték meg, 6 éves korig járóbeteg-szakrendelést és tanácsadást, 14 éves korig pedig járóbeteg-szakrendelést tesznek lehetővé.

az új ellátási formában zugló 4-5 felnőtt orvosi körzete kapott egy-egy gyermek-szakorvost, aki személyében felelős a hozzátartozó területen lakó apróságok gyógyításáért, lelkiismeretes kezeléséért. a körzeti szakorvosok munka beosztása úgy alakult, hogy naponta három órát rendelnek a beteg gyerekeknek, hetente kétszer három órában az egészséges gyermekeknek tartanak rendelőt, illetve tanácsadást - fennmaradó idejükben pedig az újszülötteket és a beteg csecsemőket látogatják.

az egységes gyermekegészségügyi szolgálat eredményeként javultak a betegségi statisztikák a kerületben, s a kórházi és egyéb gyermekosztályokon is észrevehetően csökkent a forgalom. a szülők körében is sikere van az új rendszernek - kicsinyük minden panaszával, betegségével bizalommal fordulnak a körzeti gyermekorvoshoz, aki most már közelről is megismeri a gondjaira bízott apróságokat, figyelemmel kíséri a betegségek lezajlását, a gyógyulást és a gyermekek fejlődését.

az orvosi munkanaplók vizsgálatából egyébként még egy érdekesség derült ki: a körzeti gyermekorvosok általában többször keresik fel kis betegeiket, mint ahányszor a szülők hívják őket.

a gyermekegészségügyi szolgálat - a házi gyermekorvos-rendszert a kedvező tapasztalatok alapján tovább fejlesztik. a zuglói tanács azt tervezi, hogy mielőtt a lehetőségek megengedik, a három éven aluli gyermekek gyógyítását is a körzeti szakorvosokra bizza, s a későbbiekben magasabb korosztályokra is kiterjeszti a körzeti szakorvosi ellátást./mt1/

8.05.
9.25

- 6 -

le

bb 31. az idén 210 személyszállító kocsit és tíz hálókocsit kap a máv - 1.300 és 2.000 lóerős villanymozdonyok a személyforgalom javítására - 200 személyes vizibuszt és autós-komput helyeznek üzembe a balatonon - ipari üzemek a közlekedés fejlesztéséért

1 sl-hbj-sb-vid/sze vm ki

1961. június 9.

az állam évente sokmillió forintot költ a közlekedés korszerűsítésére, a személyszállítás javítására, a kényelmesebb utazás megteremtésére. a máv 1958-tól 1960. végéig 312 személyszállító kocsit, 30 étkező-és 10 hálókocsit szerzett be, az idén további 210 személyszállító kocsit és tíz hálókocsit vásárol, ezenkívül körülbelül 150-200 régi, favázás kocsit korszerűsít. a gyorsvonatokon ma már mindenütt négytengelyes modern kocsikon utazhat a közönség, s a törekvés az, hogy egy-két éven belül a távolsági személyvonatokon is ilyenek közlekedjenek. a tehervagonokból átalakított, úgynevezett e-kocsik eltűntek budapest térségéből, most már legfeljebb a szárnyvonalakon közlekednek vásári napokon, annak ellenére, hogy az utasok száma rendkívüli arányban megnőtt, a vasuti utazás korszerűbbé vált, nyári vasárnapokon és kettős ünnepek táján azonban még mindig zsúfoltak a szerelvények, nincs elég vasuti kocsi.

növekedett a személyszállító hajópark is. a fővárosi kishajózási vállalat például 16 korszerű hajót kapott és így meg tudta oldani budapesten a hajó-átkelést, sőt járatot indíthatott a római-partra is. a mávaut autóbusszmenetrendje pár év alatt vaskos kötetté nőtt, mert a mávaut-vonalak ma már behálózák szinte az egész országot. az idén is 185 autóbusszal gyarapszik a mávaut kocsiparkja, s újabb 40 községet, települést érintenek a gépkocsik. gond azonban itt is bőven akad még, mert iparvidékeink egy részén fapados „bódés”, buszok járnak, amelyeknek kiselejtezése most már nagyon időszerű. a közlekedés helyzete tehát azt mutatja, hogy nagy a fejlődés, az iparnak azonban még sokat kell tennie a kényelmesebb utazás megteremtéséért.

a dunakeszi járműjavítóknak mind gyorsabban kell megoldania a vasuti járművek javítását, mert a kocsikra a forgalomban igen nagy szükség van.

/folyt.köv./

8.15.
9.20

- 7 -

le

/bb 31. az idén.....1.folyt./vm

ugyanakkor az üzem az idén 130 új vasúti kocsit is gyárt, négytengelyeseket, a belföldi forgalom részére. esedékes tervét teljesítette, az eddigi időszakra előírtnál két kocsival többet gyártott, s az idén már tíz hálókocsit is elkészített. a műszakiak nemcsak a terv teljesítését szorgalmazzák, új kocsi típusokat is igyekeznek kialakítani. még az idén olyan vasúti kocsi mintapéldányát készítik el, amelyen nemcsak a burkolat, hanem például a fogantyuk, a kapaszkodók és egyéb felszerelések is műanyagból lesznek. érdekes módon átrendezik az üléseket is. jelenleg a belföldre készülő első osztályú kocsikban a pamlagok közötti rész nagyon szűk. ezen próbaképpen úgy segítenek, hogy egy-egy ablak mellett nem kétszer két, hanem egy kétszemélyes és egy egyszemélyes pamlag lesz, ami a kényelmesebb elhelyezkedést szolgálja. a mintapéldány még az idén forgalomba kerül.

a wilhelm pleck gyár elsősorban nemzetközi forgalmu étkező- és személykocsikat szállít a MÁV-nak. iparművészek közreműködésével az elmúlt években harminc új típusú étkezőkocsi készült el, amelyek annak idején elnyerték a gépipar legszebb terméke címet, az idén ötven olyan korszerű személykocsit adtak át, amelyek minden tekintetben felveszik a versenyt a külföldi gyártmányokkal és 140 kilométeres sebességre is alkalmasak. a forgóvázak tökéletesebbek, mint azelőtt, lengéscsillapító beépítésével pedig még simábbá tették a kocsi futását. a gyár dolgozói különösen nagy lépést tettek a vasúti járművek fejlesztésében a rába-balaton diesel motorvonat megépítésével, amely gyenge felépítményű mellékvonali pályákon is zavartalanul közlekedhet. ez a vonat most már menetrend szerint közlekedik a balaton északi partján, padló alá szerelt motorjai a várakozásnak megfelelően üzembiztosan működnek és bevált a hazánkban egyedülálló tranzisztoros vezérlés is.

ugyancsak a vasúti közlekedés fejlesztését szolgálja, hogy a ganz-mávag a klement gottwald gyárral közösen megkezdte az 1300 lóerős ward leonard rendszerű villanymozdonyok gyártását. a mintapéldány már tavaly elkészült és azzal hosszabb utat tettek meg a MÁV vonalain, a többi között budapest és hegyeshalom között. a mozdonyról a MÁV elismeréssel nyilatkozott, a gép jól bírta az előírt óránkénti 80 kilométeres sebességet és a vonal legmeredekebb pontján, szár község közelében is könnyedén vontatta az 1.300 tonnás terhet. a próbautak tanulságai alapján csak kisebb módosításokat kellett végrehajtani az újfajta mozdonyon, a többi között olyan készülékeket alakítottak ki, amelyeknek segítségével a mozdony forgózsámolyát ezentúl még pontosabban tudják sajtolni.

/folyt.köv./

8.55. 430

- 8 -

/bb 31. az idén.....2.folyt./vm

az idén tíz 1.300 lóerős villanymozdony készül, az első négyet előreláthatólag szeptemberben adják át a MÁV-nak. a tervek szerint ugyancsak ebben az esztendőben még két nagyobb teljesítményű kétezer lóerős ward leonard elektromos mozdonyt is elkészít a ganz-mávag és klement gottwald gyár.

a hajóipar két meglepetést tartogat a balaton üdülővendégeinek. az egyik a kétszáz személyes korszerű vizibusz, amely a siófok-balatonfüred közötti útvonalon 40 perc alatt bonyolítja majd le a forgalmat. a büfével, eszpresszóval felszerelt fedett helyiségekkel és napozókkal egyaránt ellátott vizibuszt a napokban veszik át a balatonfüredi hajógyártól. a balaton másik újdonsága az autós-komp, szintén még ebben a hónapban megkezdte a forgalmat szántód és tihany között. elnevezését onnan kapta, hogy kétszáz utason kívül azonos időben két nagyméretű autóbusz és négy személyautó szállítására is képes.

az ikarus gyárban az autóbuszközlekedés továbbfejlesztésén munkálkodnak. az ipari vásáron bemutatott 180 személyes csuklós busz tervei úgy készültek, hogy ezek alapján újabb típus, a száz személyes ikarus 555-ös városi autóbust is kifejleszthessék. az új kocsi motorja zajtalanabb lesz, a régiékhöz képest javítják a szellőzést és nagyobb ablakokat szerelnek fel. a száz személyes kocsi mintapéldánya az év végére készül el./mti/

bb 6. a munkás-szimfónikusok nyári hangversenyei

1 fe/tm vm sr

1961. június 9.

a nyári hangversenyidényt gazdagítják fővárosunkban a munkás-szimfónikusok koncertjei. a tíz legnagyobb budapesti szimfónikus együttes 47 előadást tart, mindenképp a peremkerületi dolgozóknak. a hangversenysorozaton felcsendül bartók, brahms, liszt, beethoven és csajkovszkij zenéje. számos operarészlet is kerül majd a hallgatóság elé. a munkás-szimfónikusok nyári hangversenyrozsata a június 10-én a postás szimfónikusok liszt-bartók koncertjével kezdődik a halászbástyán./mti/

9.05.
9.32

- 9 -

bb 11. 50 kisdobos és uttörő lovagolni tanul a bábolnai állami gazdaságban

vid ká/j vm ml 1961. június 9.

a bábolnai állami gazdaság egyre inkább kiváló szarvasmarha és baromfityesztésről ismert, emellett azonban fenntartják a hagyományos lótenyésztést is. a gazdaság dolgozóinak gyermekei lovagolni is megtanulnak: jelenleg 50 kisdobos és uttörő jár hetenként négyszer lovasedzésre, a politechnikai oktatás részét képező bátorságra, gyorsaságra, határozottságra nevelő sportot azonban csak azok a pártások üzhetik, akiknek tanulmányi eredménye megfelelő. a gyermekek nagy kedvvel vesznek részt a lovasedzéseken, s előrehaladásukat bizonyítja, hogy a helyi ünnepeken rendszeres lovasbemutatókat rendeznek, sőt az idén már önálló uttörő lovas terepjáráson vesznek részt. /mti/

bb 15. faházikók a balatoni uttörőtáboroknak

vid szf/te vm ml 1961. június 9.

hatszemélyes faházikókat készít nyaralásra a szombathelyi építő kisipari szövetkezet a balatonmenti uttörőtáboroknak. huszonnégy már elkészült, a szövetkezet szerelői a napokban utaztak csopakra, hogy összeállítsák a kis házakat, a farostlemez falu helyiségek kétszer három méteresek, beépített fekvőhelyek, szekrények vannak benne, ablakuk rollós és az egész helyiség padlózott. minden faházikónak hat méteres játékszobája is van, a gyerekek ebben szórakozhatnak esős időben.

további harminc faházikó is utrakészen áll, ezeket balatonfüred környékén állítják fel. /mti/

9.07.
9.31

- 10 -

bb. 7. ismét nyirfát telepítenek a nyírségben

vid/ká/j/e 1961. június 9.

a nyírségi állami erdőgazdaság többévtizedes mulasztást pótol: ismét megkezdte a nyirfatelepítést a futóhomokos területeken, a falvak határában. az összegyűjtött nyirfamagot július közepén külön faiskolában vetik el, s az innen kikerülő suhángokkal kezdik meg a telepítést. a tervek szerint nyíregyháza környékén nyirfa-övezetet létesítenek és a megyeszékhely parkjait, tereit is a táj jellegzetes fája díszíti majd. /mti/

bb. 8. a magyar békemozgalom képviselője is résztvesz oszlóban az európai leszerelési konferencián

i dl/gk/e sr 1961. július 9.

neves közéleti személyiségek kezdeményezésére ül össze június 9-én oszlóban az európai konferencia a leszerelésért. az előkészítő bizottság felhívásának szellemében írók, művészek, tudósok cserélik majd ki nézeteiket arról, hogyan segíthetnék elő a kelet-nyugat közötti közeledést, erősíthetnék a békét. a magyar békemozgalom képviselőjében dr. straub f. bruno akadémikus, az országos béketanács alelnöke vesz részt a konferencián. /mti/

bb. 9. amerikai érdeklődés, olasz elismerés a romanid nyelvvel kapcsolatban

vid/fm/ke/e fm 1961. június 9.

a dr. magyar zoltán debreceni középiskolai nyelvtanár által alkotott romanid nemzetközi műnyelv iránt külföldön is nagy az érdeklődés. legutóbb az egyesült államokból indiana állam egyeteme kérte dr. magyar zoltánt, hogy az egyetem nyelvi archívuma részére magnetofon-szalagra mondjon romanid szövegeket. az olaszországi bergamoból is érkezett gratulálólevél a romanid nyelv szerkesztőjéhez. /mti/

9.15.
9.31

- 11 -

bb. 10. furóárbócokkal cserélik ki a régi furótornyokat a zalai olajmezőkön

i vid/hné/e ki

1961. június 9.

a zalai olajkutatók az olajkútfurási munkák gyorsítására és biztonságosabbá tételére a régi, elavult furótornyokat korszerű, könnyen összeszerelhető furóárbócokkal cserélik ki. ezek az árbócok a földön összeszerelhetők, a szerelési idő alig egy napig tart. szállításuk egyszerű, mert néhány tagra szétkapcsolva könnyen gépkocsira rakhatók. nagy a jelentősége munkásvédelmi szempontból is, mert a toronyszerelésnél gyakoriak a balesetek.

az első furóárbócot a nagylengyeli olajmezőn már felállították. /mti/

- - -

bb. 12. kisiparos orgazdáknál értékesítette a lopott bőrt

i bc/hné/e sr

1961. június 9.

nagy zsigmond, a cipőtervező és mintakészítő vállalat csoportvezetőjeként nagymennyiségű bőrtalpat lopott munkahelyéről. ebben több alkalommal segítségére volt munkatársa, Lefler János. a lopott bőrt kisiparos orgazdáknál értékesítették.

a központi kerületi bíróság nagy zsigmondot egy évi és hat hónapi börtönre, zlatár istván kisiparost hat hónapi börtönre ítélte, sebők andrás kisiparost 10 hónapi felfüggesztett börtönre és 2500 forint pénzbüntetésre, tutis aladár kisiparost és Lefler Jánost hat-hat hónapi felfüggesztett börtönre és 2000-2000 forint pénzbüntetésre ítélte a bíróság. az elítélteket kötelezték az okozott kár megtérítésére. /mti/

- - -

bb. 14. az idén már 20 000 rántanivaló csirkét adott piacra a besnyői termelészövetkezet egyéves baromfitelepe

vid/ká/e

1961. június 9.

a besnyői sallai termelészövetkezet építőbrigádja tavaly régi istállókat baromfiteleppé alakított át. a „csibehizlaldát”, hőszűrőkkel szerelték fel, és tavaly 25 000 csirkét neveltek fel. az idén már az év első öt hónapjában 20 000-60-120 dekás súlyú rántanivaló csirkét vittek piacra. az év hátralévő hónapjaiban még körülbelül 40 000-et nevelnek fel. a telepet jövőre továbbfejlesztik, újabb ólakat építenek, és 1962-ben már 200 000-250.000 csirkét adnak közfogyasztásra. /mti/

- - -

9. 19.
9. 38

- 12 -

bb 16. a műanyagtechnológia új segédeszköze, a katalizátoros szórópisztoly

i kf/kf vm ki

1961. június 9.

a butoriparban és a rádiószekrénygyárakban egyre inkább használják a fényezésnél a műanyag-lakkozást. eddig ezt a korszerű technológiát nehézkesen tudták megvalósítani, mert nem volt megfelelő készülék a műanyag szórására. a hegesztőkészülékek gyárában nemrég elkészült az ugynevezett katalizátoros szórópisztoly. az új készülék a műanyag fényezéshez szükséges két folyadékot megfelelő arányban keveri és egyidőben, egyenletesen, finoman szórja a bevonandó felületre.

a katalizátoros szórópisztoly első példányait a butorgyáraknak adta kipróbálásra az üzem, s amennyiben beválik az év végéig megkezdik a sorozatgyártást. /mti/

- . .

bb 20. 50 termelészövetkezet gyümölcstermelésre szakosodik a nyírségben

vid ká/j vm li

1961. június 9.

szabolcs-szatmár megyében a több éve működő termelészövetkezetek fokozatosan rátérnek a szakosított gazdálkodásra. a nyírségben a homokos területeken nagyobb kiterjedésű almáskerteket létesítenek, és elsősorban a jonathán-alma termelést választják főüzemágnak. csak ebben az évben 3000 holdat ültettek be jonathán almafa csemétékkel, s a nyíregyházi, baktalórántházi, nyírbátori, valamint nagykállói járásban több közös gazdaság már 100 holdnál is nagyobb almáskerttel rendelkezik. eddig 50 termelészövetkezet határozta el, hogy téli alma termelésre szakosítja üzemét. ezek a közös gazdaságok az idén több mint 20 millió forintot fordítottak nagyteljesítményű permetezőgépek vásárlására, tárolóhelyiségek építésére. melléküzemágként az állattenyésztést és a takarmánytermelést jelölték meg, ez ugyanis a legjobb kiegészítője a téli-alma termesztésnek. amíg a facsemeték termőre fordulnak, alattuk pillangós takarmányokat termesztetnek, az állattenyésztés pedig lehetőséget ad arra, hogy nagymennyiségű tápanyaggal gazdagítsák a földeket. /mti/

- . .

9. 25.
9. 40

- 13 -

le

bb 18. előregyártott elemekből építik fel zalaegerszeg új városrészt

vid szf/te vm mi

1961. június 9.

Zalaegerszegen a távlati lakásépítési terv szerint három-négyemeletes bérházakból új városrészt alakítanak ki. a lakásépítésre kijelölt ötven holdnyi területen 2290 lakást és középületet telepítenek. a lakásokat és a középületeket előregyártott elemekből, középmeretű falazóblokkból építik. a blokkok már készülnek a zalaegerszegi blokkgyárban. az új városrész munkálataihoz a második félévben hozzáfognak, s év végéig százhusz lakást építenek fel.

Barát Lajos a megyei építőipari vállalat igazgatója elmondta, hogy az új városrészben bevezetik a gyárszerű lakásépítést, egyszerre két házsort építenek, hogy a nagyteljesítményű toronydarut mennél jobban kihasználhassák. a lehetőségekhez mérten minden nehéz fizikai munkát géppel végeztetnek. /mti/

bb 21. szerződés alapján a szombathelyi fűtőház fiataljai javítják a helyi békeharcos tsz gépeit

vid ká/j vm mi

1961. június 9.

a szombathelyi fűtőház kisz-fiataljai április elején egyéves szerződést kötöttek a szombathelyi békeharcos termelőszövetkezettel, amelyben vállalták, hogy a közös gazdaság gépeit rendszeresen javítják. a fiatalok becsülettel eleget tesznek vállalásuknak: eddig 200 társadalmi munkaórán kukorica morzsológépet, répaszeletelőt és benzinmotort hoztak rendbe. jelenleg egy szecskavágógép javításán dolgoznak. a fűtőházi fiatalok aratás és cséplés idején is tartják a kapcsolatot a szövetkezettel, s megjavítják a nyári munkák idején elromlott gépeket. /mti/

9.28.
9.39

- 14 -

bb. 13. elbucsuztatták a csorbai állami gazdaság nyugalmavonult építőmesterét

vid/ká/j/e

1961. június 9.

a csorbai állami gazdaság munkásai bensőséges ünnepségen bucsuztatták el a nyugalmavonuló kocziszi Györgyöt, a gazdaság köztisztelőben álló építőmesterét. az idős ember 14 esztendő teltével a mezőgazdasági nagyüzemben, s irányításával a gazdasági épületek, munkáslakások egész sora épült fel. rövidesen felavatják utolsó munkáját, a 400 személyes ebédlőt és művelődési otthont is. a bucsuztatási ünnepségen a gazdaság vezetője díszes albummal ajándékozta meg kocziszi Györgyöt, amelyben az építőmester legjobb munkáiról, gazdasági épületekről, korszerű lakásokról készült fényképeket helyeztek el. az építőbrigád tagjai külön ajándékokkal kedveskedtek az idős mesternek. /mti/

bb. 17. „láda-könyvtárak”, a vasi majorokban

vid/fm/ke/e fm

1961. június 9.

vas megyében a lakosság 15.83 százaléka könyvtár-látogató. a könyvtárosok mindent elkövetnek, hogy a legkisebb településre is eljusson az olvasnivaló. azokba a majorokba, ahova földut vezet, a gyakori esők miatt a művelődési autó sem juthat el rendszeresen. ezekre a helyekre 60-70 kötetet tartalmazó „láda-könyvtár”, visznek ki a könyvtárosok, megkérnek egy majori lakost a kölcsönzés lebonyolítására, aki 2-3 hónapig „elgazdálkodik”, a készlettel. azután újabb láda könyvet szállítanak a majorba. sokszor traktoros vontatón, lovaskocsin továbbítják a művelődési autótól a kölcsönzés helyére a könyveket. hat ilyen „láda-könyvtár”, járja a megye majorjait. /mti/

9.30.
10.00

- 15 -

bb 22. szolnok megyéből 25-termelőszövetkezeti vezetőt vettek fel a zsámbéki elnökképző iskolára

vid ká/j vm li

1961. június 9.

Szolnok megye 199 mezőgazdasági termelőszövetkezetének zöme ma már több ezer holdon gazdálkodik, s a nagyüzemi vezetés nagyobb szakértelmet kíván. Tavaly 60, az idén pedig 30 termelőszövetkezeti elnök, illetve elnökhelyettes végezte el a zsámbéki vezető képző iskolát, s most újabbak jelentkeztek az új tanév felvételi vizsgáit most tartották meg, s e vizsgák eredményeképpen szolnok megyéből 25 termelőszövetkezeti vezetőt vettek fel a zsámbéki iskolára. /mti/

bb 26. a demokratikus ifjúsági világszövetség nyilatkozata az algériai és a francia tárgyalásokról

i lv/gg vm sr

1961. június 9.

A demokratikus ifjúsági világszövetség nyilatkozatban üdvözli az algériai köztársaság ideiglenes kormányának, valamint franciaország képviselőinek evianban összeült tanácskozását. A világ fiataljai örömmel fogadták ezt a régóta várt eseményt - hangsúlyozza a nyilatkozat - majd emlékeztet arra, hogy a hétéve pusztító háborúban algéria népe és ifjúsága önfeláldozóan harcolt emberi méltóságáért és hazája függetlenségéért.

A divsz forró üdvözlét küldi az algériai fiataloknak és teljes szolidaritásáról biztosítja őket. Üdvözli a demokratikus francia ifjúságot és mindazokat a fiatalokat, akik harcolnak azért, hogy kormányuk elismerje az algériai nép szabad önrendelkezését.

A világ fiataljainak - mondja a divsz nyilatkozata - lankadatlan éberséggel azon kell munkálkodniuk, hogy az algériai és a francia találkozó döntő állomása legyen a konfliktus rendezésének. A demokratikus ifjúsági világszövetség felhívja tagszervezeteit, hogy július 5-én rendezzenek algériai nemzetközi szolidaritási napot, s ezen követeljék az algériai nép békéjének biztosítását. /mti/

9,34.
10,04

- 16 -

Je

bb 19. husz baranyai termelőszövetkezetet kötöttek be a magasfeszültségű villamoshálózatba fél évvel a határidő előtt

vid szf/te szb

1961. június 9.

A déldunántuli áramszolgáltató vállalat baranyában husz termelőszövetkezet villamosítására kapott megbízását ebben az évben. A tervezés és a kivitelezés olyan gyorsan haladt, hogy június elejére, fél évvel a határidő előtt befejezték a több mint hárommillió forint értékű munkát: a nagyfeszültségű vezeték és a transzformátorállomás mindenütt kész. Így a belső szereléshez is korábban láthat hozzá a megyei szerelő vállalat. Baranyában ezzel összesen nyolcvankettőre emelkedett a transzformátorállomással felszerelt közös gazdaságok száma.

Baranyán kívül még három megyében, somogyban, zalában és tolnában dolgoznak az áramszolgáltató vállalat munkásai. Az év végéig összesen 89 déldunántuli termelőszövetkezetet kötnek be a magasfeszültségű villamoshálózatba. /mti/

bb 23. tanulmány a dolgozó nők „két műszakjáról,,

vid fm/ke szb fm

1961. június 9.

Dr. miskolczy vilmos, baranya megye üzemi főorvosa megvizsgálta és tanulmányban dolgozta fel a „két műszakot,, végző nők munkateljesítményét és helyzetük könnyítésének módjait. Megállapította többek között, hogy a gyárban, hivatalba járó és a háztartási teendőket is ellátó nők igénybevétele megfelel egy középnehéz munkát végző lakatos, asztalos, vagy mezőgazdasági munkásénak. Ez a terhelés azonban a háztartási munkák ésszerűsítésével, gépesítésével, a kereskedelmi hálózat helyes megszervezésével, a házhozszállítás kiterjesztésével jelentősen enyhíthető. A tanulmányban javasolt módszerek segítségével a két műszakot végző nők kalóriaszükséglete naponta mintegy 800-900 kalóriával csökken és két-három órát takaríthatnak meg. Ennyivel több jut pihenésre, szórakozásra, művelődésre. /mti/

9.45.
10.03

- 17 -

Je

bb 24. a külföldiek a „bátrabbak,, a balatoni strandokon
vid te szb szf 1961. június 9.

az idei balatoni strandszezon nyitánya kevésbé sikerült: június első napjaiban a hűvös, szeles időjárás miatt az üdülővendégek többnyire elkerülik a strandokat, holott a múlt években ilyenkor már százak és százak fürödtek a tóban. amíg azonban az ország minden részéből összesereglett beutalt üdülők visolyognak a hideg víztől, addig a balaton külföldi vendégei vígan strandoltak. keszthelyen az átalakított sziget-strandon például eddig sokkal több külföldi fordult meg, mint hazai vendég. a szovjet és a csehszlovák turisták még esőben is nap mint nap fürdenek. a magyaroknál „bátrabbak,, a balaton legnagyobb strandjának, a síófokinak idegen vendégei is. ide a szomszédos motelből leginkább cseh és lengyel nyaralók járnak át. pillanatok alatt ledobálják a melegítőket, s gondolkodás nélkül a vízbe ugranak. sokszor félórát is bent maradnak, vízicsatákat rendeznek. balatonalmádiban két autóbusznyi csehszlovák turista jár hűségeseen a strandra, napon-ta kétszer is.

a külföldiek- mint a strandgondnokoknak elmondották - hidegebb folyó- és állóvizekhez vannak szokva. a balaton jelenlegi 17-18 fokos vize nekik éppen megfelel. /mti/

--

bb 25. összegyűjti több vasi délszláv falu nyelvi emlékeit egy fiatal falusi tanárnő

vid fm/ke szb fm 1961. június 9.

bencsics Imréné fiatal délszláv-szakos tanár, a felsőcsatári általános iskola nevelője összegyűjti több vasi délszláv falu nyelvi emlékeit. megfigyelte ugyanis, hogy több azonos nemzetiségű faluból iskolabjáró tanítványai nem egészen egyformán határozzák meg egy-egy tárgy, fogalom délszláv jelentését. pedagógiai munkája közben is ápolja a délszláv nemzetiség kulturáját, művészetét, az iskola kulturális csoportja nemzetiségi találkozóira készül és bencsicsné délszláv dalokra, táncokra tanítja a gyermekeket, feleleveníti a régi énekeket, koreográfiákat. /mti/

--

10.05.
10.40

52

- 18 -

bb 27. megkezdtek a kísérleteket a hazai gumi-bitumennel - tartós és rugalmas utburkolóanyagának ígérkezik az adhezín

vid szf/te szb szf 1961. június 9.

a péti kőolajipari vállalat desztillációs üzemében megkezdtek a kísérleteket a külföldön már elterjedt gumi-bitumennel, amiből tartós, rugalmas utakat lehet önteni. az utügyi kutató intézet szakembereivel együttműködve olyan gyártástechnológiát dolgoznak ki, amilyen legjobban megfelel a nagylengyeli bitumennek és a budapesti palma gumigyárban gumihulladékból őrlött adalékanyag-nak.

a gumi örleményt nyolc százalékos arányban vegyítik a felmelegített bitumenhez és a két anyagot összekeverik. a bitumen molekulái tökéletesen összetapadnak a gumiszemcsékkel. amint a kutatók megállapították, a két anyag rendkívül egységes vegyületté alakul. a munka második részében a gumi-bitument lehűtik és hordókba zárva a kísérleti utszakaszokra szállítják elterítés végett.

az új utburkoló anyagot adhezín 100-nak nevezték el. az adhezín kiváló tulajdonsága, hogy igen rugalmas. a gumi nélküli bitumeneknél sokkal „mozgékonyabb,, tehát nem törik, nem reped, nem porlik el. a gumi-bitumenes uton felényi fékezési távolságon meg lehet állítani a gépkocsit, mint más utakon, mert az újfajta utburkolat sokkal jobban ápad. az adhezinnel épített utak élettartama sokkal hosszabb, mint a közönséges bitumenutaké. a kísérletek szerint nemcsak az utépitők használhatják majd a gumi-bitument, az építőiparban is számításba jöhet, mint tetőfedő, illetve szigetelő anyag. a tapasztalat szerint ugyanis nem ázik be, mint a kátránnyal szigetelt tetőszerkezetek.

a kísérletek befejezése után rövidesen áttérnek az új anyag üzemszerű gyártására. /mti/

--

bb 28. „magnó-karmester,, segíti a bolyi dalosokat

vid fm/ke szb fm 1961. június 9.

a megalakulásának 80. évfordulóját idén ünneplő bolyi énekkar rendszeresen szerepel falujában és a környező községekben, termelőszövetkezetekben. a kórus tagjai fejlesztik tudásukat, technikájukat. /folyt.köv./

10.15.
10.41

- 19 -

bb 24. a külföldiek a „bátrabbak,, a balatoni strandokon
vid te szb szf 1961. június 9.

az idei balatoni strandszezon nyitánya kevésbé sikerült: június első napjaiban a hűvös, szeles időjárás miatt az üdülővendégek többnyire elkerülik a strandokat, holott a múlt években ilyenkor már százak és százak fürödtek a tóban. amíg azonban az ország minden részéről összesereglett beutalt üdülők visolyognak a hideg víztől, addig a balaton külföldi vendégei vígan strandoltak. keszthelyen az átalakított sziget-strandon például eddig sokkal több külföldi fordult meg, mint hazai vendég. a szovjet és a csehszlovák turisták még esőben is nap mint nap fürdenek. a magyaroknál „bátrabbak,, a balaton legnagyobb strandjának, a sídfokinak idegen vendégei is. ide a szomszédos motelből leginkább cseh és lengyel nyaralók járnak át. pillanatok alatt ledobálják a melegítőket, s gondolkodás nélkül a vízbe ugranak. sokszor félórát is bent maradnak, vízicsatákat rendeznek. balatonalmádiban két autóbusznyi csehszlovák turista jár hűségeseen a strandra, naponta kétszer is.

a külföldiek- mint a strandgondnokoknak elmondották - hidegebb folyó- és állóvizekhez vannak szokva. a balaton jelenlegi 17-18 fokos vize nekik éppen megfelel. /mti/

--

bb 25. összegyűjti több vasi délszláv falu nyelvi emlékeit egy fiatal falusi tanárnő

vid fm/ke szb fm 1961. június 9.

bencsics imréné fiatal délszláv-szakos tanár, a felsőcsatári általános iskola nevelője összegyűjti több vasi délszláv falu nyelvi emlékeit. megfigyelte ugyanis, hogy több azonos nemzetiségű faluból iskolabájos tanítványai nem egészen egyformán határozzák meg egy-egy tárgy, fogalom délszláv jelentését. pedagógiai munkája közben is ápolja a délszláv nemzetiség kultúráját, művészetét, az iskola kulturális csoportja nemzetiségi találkozóra készül és bencsicsné délszláv dalokra, táncokra tanítja a gyermekeket, feleleveníti a régi énekeket, koreográfiákat. /mti/

--

10.05.
10.40

32

- 18 -

bb 27. megkezdtek a kísérleteket a hazai gumi-bitumennel - tartós és rugalmas utburkolóanyagként igérkezik az adhezín

vid szf/te szb szf 1961. június 9.

a péti kőolajipari vállalat desztillációs üzemében megkezdtek a kísérleteket a külföldön már elterjedt gumi-bitumennel, amiből tartós, rugalmas utakat lehet önteni. az utügyi kutató intézet szakembereivel együttműködve olyan gyártástechnológiát dolgoznak ki, amelyen legjobban megfelel a nagylengyeli bitumennek és a budapesti palma gumigyárban gumihulladékból őrlött adalékanyag-nak.

a gumi őrleményt nyolc százalékos arányban vegyítik a felmelegített bitumenhez és a két anyagot összekeverik. a bitumen molekulái tökéletesen összetapadnak a gumiszemcsékkel. amint a kutatók megállapították, a két anyag rendkívül egységes vegyületté alakul. a munka második részében a gumi-bitument lehűtik és hordókba zárva a kísérleti utszakaszokra szállítják elterítés végett.

az új utburkoló anyagot adhezín 100-nak nevezték el. az adhezín kiváló tulajdonsága, hogy igen rugalmas. a gumi nélküli bitumeneknél sokkal „mozgékonyabb,, tehát nem törik, nem reped, nem porlik el. a gumi-bitumenes uton felényi fékezési távolságon meg lehet állítani a gépkocsit, mint más utakon, mert az újfajta utburkolat sokkal jobban ápad. az adhezinnel épített utak élettartama sokkal hosszabb, mint a közönséges bitumenutaké. a kísérletek szerint nemcsak az utépitők használhatják majd a gumi-bitument, az építőiparban is számításba jöhet, mint tetőfedő, illetve szigetelő anyag. a tapasztalat szerint ugyanis nem ázik be, mint a kátránnyal szigetelt tetőszerkezetek.

a kísérletek befejezése után rövidesen áttérnek az új anyag üzemszerű gyártására. /mti/

--

bb 28. „magnó-karmester,, segíti a bolyi dalosokat

vid fm/ke szb fm 1961. június 9.

a megalakulásának 80. évfordulóját idén ünneplő bolyi énekkar rendszeresen szerepel falujában és a környező községekben, termelőszövetkezetekben. a kórus tagjai fejlesztik tudásukat, technikájukat. /folyt.köv./

10.15.
10.41

- 19 -

bb 28. /,,magnó-karmester,, segíti... folyt./ szb

klubboglalkozásaikon a nagy zeneszerzők életéről, munkásságáról, a különféle zenei stílusokról, műfajokról hallgatnak előadásokat.

Ujabbán a technika segítségével rövidítik le a többszólamú énekszámok betanulásának idejét. a karnagy magnetofonszalagra éneklí az egyes szólamokat, majd az egyes csoportok a visszajátzott szalagról tanulják meg saját szólamukat. közben a karnagy ellenőrzi, korrigálja a gyakorlást. /mti/

-. -

bb 29. Klubok, szakkörök, irodalmi színpadok, könyvtárak bács megye falvaiban

vid fm/ke szb fm

1961. június 9.

bács megye termelészövetkezeti falvaiban egyre változatosabb lesz a parasztfiatalok élete. öt ifjúsági ház klubszobái, televíziói, könyvtárak, szakkörök és csaknem valamennyi községben mozik és művelődési otthonok várják a fiatalokat.

több termelészövetkezeti tanyaközpontban, mint a felsőszentiváni vörös októberben és a kékeshalmi vörös csillagban - jórészt társadalmi munkával épített klubszobákat rendeztek be. felsőszentivánon hat szakkör működik, amelyeknek munkájában a csaknem minden fiatal részt vesz. a megye parasztfiataljai már több mint 150 falusi szakkörben bővítik ismereteiket.

az idén tovább növekednek a művelődési lehetőségek. új olvasótermeket nyitnak, a könyvtárakban bővítik a választékot. a megyei kisz-bizottság kezdeményezésére a járási székhelyeken kívül 16 községben, illetve tanyaközpontban irodalmi színpadot szerveznek a nyáron. a falusi irodalmi együttesek munkáját majd a pedagógusok irányítják. sok termelészövetkezetben alakítanak művészeti csoportot. a kalocsai járás négy községében - homokmégyen, szakmáron, drágszélen és öregcsertőn - rövidesen 120 tagú járási népi együttes kezd meg működését. az együttes a híres kalocsa-vidéki táncokat, népdalokat és népi táncjátékokat dolgozza fel. ujjászervezik a magyar, német és délszláv fiatalokból alakult bácskai kisz-együttest is. a legjobb daloscsoportokból ifjúsági parasztkorusbakoznak létre.

a tsz-fiatalok több helyen kollektív munkaegységkönyvet váltanak - ebbe beírják társadalmi munkájuk értékét - s az így szerzett közös jövedelemből sportfelszereléseket, rádiót, televíziót, magnetofont s egyéb klubfelszerelést vásárolnak. /mti/

-. -

10.28.

10.45

- 20 -

mti hivatalos közlemények

1961. június 9.

bb 34. kitüntetés

tr szb hk

1961. június 9.

a népköztársaság elnöki tanácsa a munkásmozgalomban kifejtett tevékenységének elismeréséül 60. születésnapja alkalmából bihari gyulának, a hazafias népfront 15. kerületi bizottsága titkárnak a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke nyújtotta át.

a kitüntetés átadásánál jelen volt kristóf istván, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára és sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője. /mti/

-. -

12.40. 12.45

ht

- 1 -

bb 32. a nagy nyári munkák idején is széles körben ismertetik a korszerű módszereket a bemutató üzemek

ő vid - so/gk szb ká

1961. június 9.

a tavasszal kijelölt bemutató üzemek a jó tapasztalatok, agrotechnikai és üzemszervezési módszerek ismertetését a nagy nyári munkák idején is folytatják. arra törekednek, hogy a körzethez tartozó termelészövetkezetek az egyszerűbben megvalósítható módszereket már az idén alkalmazzák, a nagyobb szakértelmet és beruházást kívánó munkaszervezést pedig minél alaposabban megismerjék.

a 25.000 holdas bolyi állami gazdaság, amely három baranyai járásban 34 faluval tart kapcsolatot, 5100 hold kukoricánál és másfélezer hold egyéb kapásnövénynél mutatja be az ápolási munkák helyes szervezését. a kukoricát nagyobb részben már vegyszerekkel gyomtalanították, mintegy másfélezer holdon azonban a hagyományos módszerekkel dolgoznak. tizenhat kultivátor járja a táblákat és nyomokban 550 ember kapálja a sorközöket. a termelészövetkezetekben ma még sokhelyütt gondot okoz, hogyan hangolják össze a növényápoló gépek és a kézi munkaerő tevékenységét. a bolyi állami gazdaságban általában 100 holdas táblákat alakítottak ki, s amikor egy táblán befejeződik a kultivátorozás, azonnal munkához látnak a kézikapások. ügyelnek arra, hogy a gépi és a kézi művelés között ne teljék el két napnál hosszabb idő, mert különben a gyomok, főleg a mostani esős időjárásban újból megerednek. a gazdaság gabonátábláin erősen szőkül már az őszi árpa. előreláthatólag június 26-án kezdik meg az árpa aratását péter-pálkor pedig már a san pastore nevű olasz búzát is vágják. a 6400 hold gabonát 36 kombájnnal é. 10 aratógéppel takarítják be.

a hosszunegyri állami gazdaságban hetenként általában 200 egyetemi hallgató és termelészövetkezeti tag tanulmányozza az új módszereket. itt az idén először szervezik meg a komplex gépesítést. mintegy három hét alatt kívánják a gazdag szemtermést betakarítani. főleg külföldi gabonafajtákat vetettek, ügyelve arra, hogy ezek különböző időben érjenek be, így jobb lehetőséget teremtettek a szemvesztés csökkentésére. új módszerrel oldják meg a szalmalehuzást. szánkóhoz hasonló állványokat készítettek, amelyre 80-100 mázsa szalmát raknak fel és láncralpas traktorral húzzák le a földről, így késedelem nélkül megkezdhetik a nyári mélyszántást.
/folyt.köv./

11.33. 11.00

- 21 -

KZ

bb 32. /a nagy nyári munkák... folyt./- szb

hasznos módszereket ismertetnek a bemutató üzemnek kijelölt termelészövetkezetek is. a kondorosi dolgozók termelészövetkezet két és félezer holdnyi gabonájából 1900 holdat vágnak le a kombáj-
nok, a gépi és a lóvontatásu aratógépek. emellett a megdólt gá-
bonát és a télen bevitt kisparcellák termését 240 aratópár taka-
ritja be. a gépektől nyolc vontató hordja a kicsépelte magot. száz
pár lófogattal legalább 64.000 keresztet kell összehordani, s
20.000 keresztből mihelyt lehet, asztagokat raknak, hogy rossz
idő esetén is csépelhessenek.

komárom megyében, az öt község határára kiterjedő 3700 holdas
táti vörös csillag ad át hasznos munkaszervezési módszereket a
környékbeli szövetkezeteknek. négy önálló üzemegységben a talaj-
és éghajlati adottságokat figyelembevéve úgy osztották el a növény-
félésegeket, hogy az megfeleljen a munkaerőhelyzetnek. a legtöbb
kapásnövényt a táti, a mogyorósbányai, illetve a nyergesujfalusi
határba tették, ahol több a munkaerő, a süttői és a lábatlani ha-
tárban pedig főleg gabonát és takarmányt termesztenek. a megfon-
tolt tervezésnek köszönhető, hogy 800 hold kapásukat már kétszer
gyomtalanították. /mt1/

--

bb. 33. a Lottó nyerőszámai

tm/g1

1961. június 9.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint
a 23. játékhetre 4,296,789 szelvény érkezett, s így egy-egy
nyerőosztályra 1,611,295 forint jut. a mátranovákai bányász mű-
velődési otthonban megtartott sorsoláson a következő számokat
húzták ki:

15, 25, 49, 51, 81.

/ mt1/

--

11.50

11.05

- 22 -

ME

bb 35. két héttel korábban teljesítette félévi exporttervét
a zalaegerszegi ruhagyár

vid te szb ki

1961. június 9.

a zalaegerszegi ruhagyár dolgozói félévi exporttervüket ju-
nius 24-é helyett már most teljesítették, s utnak indították
az első félév utolsó szállítmányát is. a gyár nyugat- és kelet-
európai országok megrendelésére készít flu és férfi
felsőruhákat. /mt1/

--

bb 37. tizenhét magyar szakember tartott előadást a freibergi
bányászati és kohászati napokon

1 szf/sze szb ki

1961. június 9.

freibergben, az ősi német bányászvárosban az idén is megren-
dezték a bányászati és kohászati napokat, a világ műszaki és tu-
mányos életének kiválóságai, bányászok, kohászok, geológusok,
geofizikusok, bányajogászok részvételével. az idei ünnepségeket
m.v. lomonosov emlékének szentelték. a nagy orosz tudós 1739-
ben freibergben természettudományi és műszaki tanulmányokat foly-
tatott. freibergi tartózkodásának emlékeit összegyűjtötték és kü-
lön előadásban ismertették.

a hagyományos ünnepségekre a világ minden tájáról mintegy két-
ezer szakember érkezett csaknem husz országból. magyarországot
ötven küldött képviselte, közülük 17-en tartottak előadást a bányá-
szat, a földtan, az ércelőkészítés, a vaskohászat, a bányászati
gazdaságtan, a bányajog, stb. tárgyköréből.

az akadémiai napokkal egyidőben ünnepelték freiberg híres
bányászati muzeuma alapításának századik évfordulóját. a muzeum-
ban kiállítást rendeztek bányászgyerekek festményei életükről és
hazájukról címen. a világ jelentősebb bányavidékeiről származó
munkák között husz magyar bányászgyerek festményét is kiállított-
ták. /mt1/

--

14.25.

15.15

- 23 -

ME

bb 36. időjárásjelentés

tm szb

1961. június 9.

a meteorológiai intézet jelenti június 9-én, pénteken 13 órakor:

füledt idő

nyugat- és közép-európában tovább tart a záporos, zivataros jellegű időjárás. a hőmérséklet legmagasabb értéke csak kevés helyen haladja meg a 20 fokot, sőt Angliában és Franciaország nagy részén csak 14-19 fok volt a hőmérséklet maximuma. Kelet-Európa időjárása ezzel szemben száraz és a nappali felmelegedés elérte a 26-28 fokot. hazánkban csütörtökön változó mennyiségű volt a felhőzet. a dunántúl legnagyobb részében nem volt eső. a főváros egyes kerületeiben és az ország keleti felében sokhelyen ismét voltak záporok, zivatarok. a legnagyobb mennyiségű csapadékot a nyugati határszélelről, kőszegről jelentették, 33, és az alföldről, hajdudorogról 32 millimétert, de jelentős mennyiség hullott lillafüreden, nagykátán 17, karcagon 16 milliméter. napközben mérsékelten meleg volt az idő. általában 22-25 fokig emelkedett a hőmérséklet. Győr-Sopron és Vas megyékben 11-13, máshol csak 13-16 fokig hűlt le éjszaka a levegő. a nap-sütés időtartama a duna mentén és Tokaj környékén elérte a 10-12 órát, de az erősen felhős északnyugati határszálen csak 2-4 órát tett ki.

Budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19.6 fok volt, a sokévi átlagnál 0.2 fokkal magasabb. ma 12 órakor Budapestén a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a Balaton vizének hőmérséklete 22 fok.

Várható időjárás szombat estig: füledt idő. változó mennyiségű felhőzet, sokhelyen záporos, zivatar. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 19-23, a nyugati határ megyékben 18-21 fok között. előrejelzés a Balaton területére holnap reggelig: növekvő felhőzet, záporosóval, zivatarral. gyenge szél, a zivatarok idején szélrohamok. a hőmérséklet napnyugtakor 20, hajnalban 16 fok körül lesz.

a duna vízállása ma reggel 450 centiméter. /mti/

--

- 24 -

14.35. 15.15

ME

bb 39. tízezer asszony és Leány, a Komárom megyei földeken - ifjúsági brigádok segítik a takarmány gyors betakarítását heves megyében

ö vid ká/j szb ká

1961. június 9.

a gyakori eső, a sok csapadék az ország minden táján késztette a növényápolást és a pillangós takarmányok betakarítását, úgyhogy az aratásig hátralevő néhány héten ezekre a mezői munkákra kell összpontosítani minden erőt. a legrissebb vidéki jelentések arról számolnak be, hogy a termelőszövetkezeti gazdaságokban ismét teljes lendülettel folytatódik a gyomirtás, a vöröshere, a Lucerna betakarítása.

Komárom megye termelőszövetkezeteiben, ahol a tagság mintegy 50 százaléka nő, ezekben a napokban több mint 10.000 asszony és Leány szorgoskodik a földeken. nagy érdemük van abban, hogy egy-két termelőszövetkezet kivételével - megyeszerte jól halad a növényápolás. az asszonyok, Leányok körében igen népszerű a 200 munkaegységes mozgalom, s többen vannak már, akik megközelítették ezt a számot. a mozgalmat kezdeményező környei vörös csillag termelőszövetkezet 60 nődolgozója átlagosan 120 munkaegységet szerzett az idén, sőt Kiss Gyuláné 188, Kodai Istvánné pedig már 186 munkaegységet mondhat magáénak. a vérteskethelyi petőfi tsz-ben átlagosan 100-100 munkaegységet irtak be az asszonyok könyvecskéjébe.

a szeszélyes időjárás heves megyében is sok nehézséget okoz. néhány község határát jégverés érte, a gyakori csapadék pedig hátráltatta a növényápolást, a szénabetakarítást. a szövetkezeti parasztok szorgalmát bizonyítja, hogy ennek ellenére kedvező a növényápolás helyzete: a cukorrépa sarabolása és egyelése a megye egész területén befejeződött, a mélykapálást a terület mintegy 70 százalékan végezték el. elmaradás azokban a közös gazdaságokban tapasztalható, ahol az erők egyrészt a szőlőápolás köti le. a takarmánybetakarítással is jól állnak. a Lucernakaszálással végeztek, s ebben a munkában különösen nagy segítséget nyújtottak a Kisz által szervezett ifjúsági brigádok. több termelőszövetkezetben a fiatalok vállalták el a takarmánybetakarítás minden teendőjét.

az északi fekvésű nőgrádban a gyakori esők miatt a késő délutáni órákat is kihasználják a pillangósok betakarítására: napnyugtakor is népesek a Lucerna- és vöröshere-táblák. ezen a tájon különösen a vörösherét termesztik nagy területen. csaknem 14.000 hold vöröshere első kaszálásán dolgoznak most a szövetkezeti gazdák, míg a Lucernát 5000 holdról rakták kazlakba. a közös gazdaságok az utóbbi évek legjobb pillangós termését takarítják be: tavaly az első kaszálás alig 80.000 mázsa pillangós takarmányt adott, az idén pedig körülbelül 200.000 mázsát hordanak be a közös szérükre és a pajtákba. /mti/

--

14.40. 15.45

- 25 -

ME

bb 38. a budapesti vasipari szövetkezetek ujtóinak tanácsko-
zása

t sz/tr szb ki

1961. június 9.

pénteken megbeszélést tartottak a fővárosi vasipari szövet-
kezetek ujtói, akiknek munkáját már számos, külföldön is ismert
termék dicséri. így például az ujtípusú ötvös-inga, az olajrege-
neráló készülék, ujtípusú keltetőgép, a mirkóz több próbapadja és
hűtőberendezése. szövetkezeti dolgozók találmánya alapján készül
egy új transzformátor, valamint a higanyos nyomásmérő és sok más
műszer is. a budapesten működő vasipari ktsz-ek tagjai 1958-ban
csaknem ezer, 1960-ban pedig 1.637 ujtást vezettek be. az ujtá-
sok utókalkulált gazdasági eredményei tavaly megközelítette a 30
millió forintot. a pénteki tanácskozáson - a vasipari ktsz-ek klub-
jában - megbeszéltek, milyen segítséget nyújthatnak az exportcikkek
készítéséhez, a közszükségleti cikkek előállításához, a szövetke-
zetek javító tevékenységének kiterjesztéséhez. /mti/

-. -

bb 40. ritkítják a termést a szatymazi őszibarackosokban - egy
hét múlva szedik a korai fajtaikat

vid ká/j szb ká

1961. június 9.

a szatymazi őszibarackos-körzetben az új telepítések termőre
fordulásával csaknem egymillióra emelkedett az őszibarackfák szá-
ma, s az ágak most roskadásig tele vannak gyümölcssel. a szatymazi-
ak kiváló minőségű termésre törekednek, s ezért most ritkítják az
őszibarackot, ugyanakkor alátámasztják a nagyobb ágakat, hogy a
súly alatt ne törjenek. a legkorábbi fajta, a mayflower külö-
nösen szépen fejlődik és szedését körülbelül egy hét múlva kezdik.
/mti/

-. -

bb 41. e héten minden nap 25 vagon rakamzi és kisvárdai rózsá-
burgonyát szállítanak el szabolcs megyéből

vid ká/j szb ká

1961. június 9.

szabolcs-szatmár megye híres termőterületein, nyíregyháza környé-
kén, rakamaz, vencesellő, gáva, tiszabercel és dőge termelőszövet-
kezeti községek határában megkezdtek a korai kisvárdai és raka-
mazi rózsá-burgonyák betakarítását. ezen a tájon csaknem 15.000
holdon vetettek előcsíráztatott burgonyát. a teljes virágdísz-
ben pompázó bokrok alól étkezésre kiváló, általában tyuktojásnagy-
ságu gumókat szednek fel. a betakarítást minden eddiginél gondó-
sabban szervezték meg. a földekről gyorsjáratú vonatokkal száll-
lítják a terményt a begyűjtő helyekre, s egy-két órán belül már
utnak is indíthatják a burgonyával megrakott vagonokat. a nyírsé-
gi értékesítő szövetkezet az utóbbi két napon 80 vagon újbur-
gonyát vásárolt fel a termelőszövetkezetektől. ezen a héten minden
nap 25 vagon rakamzi és kisvárdai rózsá-burgonyát szállítanak el
szabolcsból. /mti/

-. -
- 26 -

15,20

15,27

Zsuzsi

br 42. a motorverseny alkalmából különbuszokat indítanak a ferri-
hegyi repülőtérré - korlátozták a gyorsforgalmi úton a személykocsi
forgalmat

k hbj/szb ki

1961. június 9.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy június hó
11-én a ferihegyi repülőtéren megrendezésre kerülő nemzetközi gyors-
sasági autóversenyre az érdeklődők a következőképpen juthatnak el:
autóbusz:

„k„ jelzéssel rendkívüli autóbuszjárat közlekedik nagyvárad
tér - üllői út - vöröshadsereg útja - repülőtér között, és kőbánya -
pataki istván tér - gyömrői út - repülőtér között. megállóhelyek:
nagyvárad téri járaton: üllői út - könyves kálmán krt. - kispeszt -
kossuth lajos tér és pestlőrinc béke tér.
pataki istván téri járaton: azonos a 17-es jelzésű járat megállóí-
val.

mindkét járat első kocsija a nagyvárad térről, illetve
a pataki istván térről 7 órakor indul.

villamos:

a nagyvárad tér - pestlőrinc béke tér között közlekedő 50-es jel-
zésű villamosjáratot 7 órától a jelentkező utasszámnak megfelelő-
en sűrítik. a pestlőrinc - béketéri végállomástól a repülőtér be-
járata pár perces gyaloglással elérhető.

személygépkocsik:

1./ a ferihegyi gyorsforgalmi utat 7 órától kizárólag a megkülön-
bözött jelzéssel ellátott gépkocsik vehetik igénybe.

2. megkülönböztető jelzéssel nem rendelkező járművek 7 órától az
alábbi utvonalakon közelíthetik meg a ferihegyi repülőteret:

a./ gyömrői út.

b./ üllői út - vöröshadsereg útja - honvéd utca.

c./ üllői út - vöröshadsereg útja - steinmetz kapitány szobor.
/mti/

-. -

15,25

15,27

- 27 -

bb 43. ülést tartott az országos földművesszövetkezeti tanács
t cs szb ká li 1961. június 9.

az országos földművesszövetkezeti tanács pénteken az édosz
székházában megtárgyalta a földművesszövetkezetek 1960. évi mér-
legbeszámolóját és a soron következő feladatokat. dr. tatár kiss
lajos, a szövetség elnöke elmondotta, hogy a földművesszövetkeze-
ti kiskereskedelem 1960. évi tervét 105.4 százalékra teljesítette,
a forgalom az előző évihez képest 10.3 százalékkal növekedett. a
szövetkezeti boltlánczat 543 egységgel bővült. a szaküzletek szá-
ma több mint 1250-nel gyarapodott. a földművesszövetkezeti keres-
kedelem eredményesen közreműködött a termelők szövetkezetek anyag-,
eszköz- és kiegészítőkészítésében is: tavaly több mint egy milliárd
130 millió forint értékű árut adtak el a termelők szövetkezeteknek.
jó eredmények születtek a költséggazdálkodásban is. a múlt évben
elért forgalomnövekedés 70 százalékat a termelékenység növekedé-
séből fedezték. jelentősen bővült a vendéglátóipari hálózat és ja-
vult a kulturáltsága is. a földművesszövetkezeti éttermek és cuk-
rászdák felszerelésére több mint 16 millió forintot költöttek a
múlt esztendőben.

a szövetkezeti felvásárló kereskedelemnek rendkívül nagy erő-
próbát jelentett az 1960-as év. a mezőgazdasági nagyüzemek növé-
nyi termékekben mintegy 860 millió forint értékű árut adtak át
a szövetkezeti kereskedelemnek.

a földművesszövetkezetek csaknem 108 százalékra teljesítették
ipari termelési terveiket. a teljes termelési érték megközele-
tette a 750 millió forintot. különösen sokat fejlődött a tartó-
sítás és ezen belül is a savanyító üzemek tevékenysége.

sokoldalú segítséget nyújtottak a földművesszövetkezeti szer-
vek a termelők szövetkezeti mozgalom fejlesztésében. az elmúlt év
folyamán 1399 jól képzett szakember ment át véglegesen, 199 egy
évre, 48 pedig több évre a termelők szövetkezetekhez. ezenkívül a
földművesszövetkezeti szakemberek száza vettek és vesznek részt
a termelők szövetkezetek terveinek, és zárószámadásainak elkészíté-
sében. ugyancsak eredményes munkát végeztek az egyszerű mezőgaz-
dasági szövetkezetek szervezésében.

/folyt.köv./

15,30
15,40 *Zeli*

- 28 -

bb 43. /ülést tartott az országos... 1. folyt./ szb

dr. tatár kiss lajos ezután hangsúlyozta: tovább kell fejlesz-
teni a kisebb községek kereskedelmi kultúráját. ez évben tovább
növekszik a szocialista szektor árutermelése és ezzel a felvásárló
kereskedelem technikai ellátottságának is lépést kell tartani.
számolni kell azzal, hogy a termelők szövetkezetek többsége nincsen
felkészülve a termékek tárolására, ezért az eladásra szánt termé-
keket a betakarítás időpontjában nagy eszt egytömögben kívánják
átadni a felvásárló kereskedelemnek.

felhívta a földművesszövetkezeti tanács tagjainak figyelmét,
hogy ez évben a tavalyinál is nagyobb körültekintéssel, jó szer-
vező munkával, a helyi lehetőségek sokirányú felhasználásával
kell felkészülni az áruk átvételére, értékesítésére, illetve tá-
rolására.

a zöldség- és gyümölcsfelvásárló, értékesítő kereskedelem-
nek arra kell törekednie, hogy minden rendelkezésre álló termék,
áru felhasználásra kerüljön, gondoskodjék a szerződéssel, vagy
pénzszelvényekkel lekötött áruk idejében történő átvételéről. a
legfőbb cél ez évben is az, hogy a felvásárló, értékesítő keres-
kedelem tevékenysége nyomán a lakosság jól el legyen látva zöld-
ség- és gyümölcsfélékkel. az idén feltételül előre kell halad-
ni az áru minőségét illetően. lényegében ugyanis árcsökkenés-
nek számít, ha a fogyasztó ugyanazért az összegért jobb minősé-
gű árut kap. ennek termelési feltételei adva vannak.

a beszámoló után nánási lászló, a szövetség felügyelőbizottságá-
nak elnöke ismertette a felügyelőbizottság vizsgálatáról szóló
jelentést, majd megvitatták a beszámolót. végül kovács rudolf, a
szövetség elnökhelyettese javastatot terjesztett elő a takarékszö-
vetkezetek alap szabályának módosítására. /mti/

--

15,37

Zeli

-- 29 --

bb 46. az mszmp központi bizottságának üdvözlőtávirata
az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának

k/sfm 1961. június 9.

az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának,
s y d n e y

kedves elvtársak !

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és párttagsága nevében harcos testvéri üdvözlötünket küldjük kongresszusuk minden résztvevőjének és az ausztráliai kommunista párt egész tagságának.

az önök 19. kongresszusa olyan időben ül össze, amikor a világon egyre erősebben és eredményesebben bontakozik ki a függetlenségért és a békéért harcoló milliók küzdelme az agresszív imperializmus ellen. meggyőződésünk, hogy az önök harcedzett pártja is teleplezi és visszaveri a békés és a munkásosztály ellenségeinek hidegnáboros provokációt.

Őszinte szívvel kívánunk teljes sikert ahhoz a harchoz, amelyet önök ausztrália dolgozó népe felemelkedéséért vívnak. kívánjuk, hogy siker koronázza nagy küzdelmüket, melyet a munkásosztály egységéért, az összes demokratikus erők tömörüléséért és a szocializmus győzelméért folytatnak.

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága.

/mti /

--

15,40
15,41

- 30 -

bb 43. /ülést tartott az országos... 1. folyt./ szb

dr. tatár kiss tajos ezután hangsúlyozta: tovább kell fejleszteni a kisebb közösségek kereskedelmi kulturáját. ez évben tovább növekszik a szocialista szektor árutermelése és ezzel a felvásárló kereskedelem technikai ellátottságának is lépést kell tartani. számolni kell azzal, hogy a termelőszövetkezetek többsége nincsen felkészülve a termékek tárolására, ezért az eladásra szánt termékeket a betakarítás időpontjában nagyrészt egytömögben kívánják átadni a felvásárló kereskedelmeknek.

felhívta a földművelőszövetkezeti tanács tagjainak figyelmét, hogy ez évben a tavalyinál is nagyobb körültekintéssel, jó szervező munkával, a helyi lehetőségek sokirányú felhasználásával kell felkészülni az áruk átvételére, értékesítésére, illetve tárolására.

a zöldség- és gyümölcsfelvásárló, értékesítő kereskedelmeknek arra kell törekednie, hogy minden rendelkezésre álló termék, áru felhasználásra kerüljön, gondoskodjék a szerződéssel, vagy pótszerződéssel lekötött áruk idejében történő átvételéről. a legfőbb cél ez évben is az, hogy a felvásárló, értékesítő kereskedelem tevékenysége nyomán a lakosság jól el legyen látva zöldség- és gyümölcsfélékkel. az ismét feltétlenül előre kell haladni az áru minőségét illetően. lényegében ugyanis árcsökkentésnek számít, ha a fogyasztó ugyanazért az összegért jobb minőségű árut kap. ennek termelési feltételei adva vannak.

a beszámoló után nánási lászló, a szövsz felügyelőbizottságának elnöke ismertette a felügyelőbizottság vizsgálatáról szóló jelentést, majd megvitatták a beszámolót. végül kovács rudolf, a szövsz elnökhelyettese javaslattal terjesztett elő a takarékszövetkezetek alap szabályának módosítására. /mti/

--

15,37

-- 29 -

15,37
Kovács R. elnök

bb 46. az mszmp központi bizottságának üdvözlőtávirata
az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának

k/sfm 1961. június 9.

az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának,
s y d n e y

kedves elvtársak !

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és párttagsága nevében harcos testvéri üdvözlötünket küldjük kongresszusuk minden résztvevőjének és az ausztráliai kommunista párt egész tagságának.

az önök 19. kongresszusa olyan időben ül össze, amikor a világon egyre erősebben és eredményesebben bontakozik ki a függetlenségért és a békéért harcoló milliók küzdelme az agresszív imperializmus ellen. meggyőződésünk, hogy az önök harcedzett pártja is leleplezi és visszaveri a békés és a munkásosztály ellenségeinek hidegnáboros provokációt.

Őszinte szívvel kívánunk teljes sikert ahhoz a harchoz, amelyet önök ausztrália dolgozó népe felemelkedéséért vívnak. Kívánjuk, hogy siker koronázza nagy küzdelmüket, melyet a munkásosztály egységéért, az összes demokratikus erők tömörüléséért és a szocializmus győzelméért folytatnak.

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága.

/mti /

--

15,40

1546

- 30 -

bb 44. az aratás- és cséplés előkészületeiről tárgyalt a medosz központi vezetősége

t so/hné/vl ká

1961. június 9.

a medosz központi vezetősége pénteken megtárgyalta a mezőgazdasági nagyüzemek nyári felkészülésével kapcsolatos feladatokat. a referátumot varga jános, a medosz titkára tartotta.

a medosz központi vezetősége felhívta a figyelmet, hogy a gépi munkák kiterjesztésére nagy lehetőségek nyílnak. az állami gazdaságokban az idén a gabona 98.5 százalékát géppel aratják le, míg a szövetkezetek 57 százalékban terveznek gépi aratást. ez az elmúlt évhez viszonyítva több mint 10 százalékos emelkedést jelent, jól szervezett munkával azonban még további 4-6 százalékos emelkedést lehet elérni. az állami gazdaságok általában 6-8 nappal hamarabb kezdik meg az aratást, mint a szövetkezetek, amit egyrészt az intenzív búzafajták termesztése, másrészt a korábbi vetés teszi lehetővé. figyelemre méltó a tisztántulási állami gazdaságok és gépállomások kezdeményezése, ahol az első időszakban a gépállomási kombájnok segítenek az állami gazdaságokban, később pedig az állami gazdasági gépeket viszik a szövetkezetek földjére. az előzetes tervek szerint ez megközelítőleg 50.000 hold többlet-kombájnaratást eredményezhet. a gépi munkák fokozására lehetőséget nyújt az is, hogy a nagyteljesítésvényű szk-3-as kombájnnal csak 200-220 hold betakarítását tervezték, holott ezekkel a gépekkel általában 300 holdat is lehet vágni.

a mezőgazdasági szakszervezet központi vezetősége külön foglalkozott a gabonarakarózással. határozatban szögezték le, hogy az ideai termés elhelyezését - tekintettel a várható csapadékos időjárásra - nem lehet csak a terményforgalmi vállalatok és a mezőgazdasági üzemek ügyének tekinteni. nagyon fontos, hogy az üzemi épületek mellett minden e célra felhasználható helyiséget a veszteségmentes betakarítás szolgálatába állítsanak.

a mezőgazdasági üzemek az év elején félmilliárd forintos felajánlást tettek, s ennek többségét a termelési költségek csökkentésével kívánták elérni. most a várható terméseredményeket ismerve megvan a mód arra, hogy újabb felajánlásokat tegyenek.

a medosz központi vezetőségének ülése behatóan foglalkozott a munkavédelemmel is. az elmúlt évben 85.5 millió forintot fordítottak munkavédelmi és szociális beruházásokra. emellett munka- és védőöltözetre 89 millió forintot költöttek. ennek ellenére főleg a gépállomások munkájában van sok javítani való.

/folyt.köv./

15,45

- 31 -

bb 44. /az aratás- és cséplés ... 1. folyt./ vl

most, a nyári mezőgazdasági munkák megkezdése előtt az állami gazdaságokban és gépállomásokon szigorúan ellenőrzik, hogy a kijavított gépek balesetvédelmi szempontból is rendben legyenek és hogy a dolgozók megkapják a szükséges oktatást. fokozottan ellenőrzik a villamosmeghajtású cséplőgépek balesetvédelmi felszereléseit is. /mti/

..

bb 48. a vasas szakszervezet központi vezetőségének ülése

t sl/tr/vl ki

1961. június 9.

a vasas szakszervezet központi vezetősége pénteken ülést tartott. a tanácskozáson részt vett brutyó jános, a szot főtitkára és bugár jánosné, a szot titkára is. háner józsefnek, a szakszervezet elnökének megnyitóját követően kormos istván, a szakszervezet titkára beszámolt az agitációs nevelő- és propaganda-munkáról.

a beszámolót követő vita után a központi vezetőség szervezeti kérdésekről tárgyalt. a központi vezetőség török istvánt, a szakszervezet főtitkárát felmentette tisztségétől és polyák jánost választotta meg főtitkárrá. török istván, a szakszervezetek budapesti tanácsa vezető titkári tisztségével bizta meg a szot elnöksége. /mti/

..

bb 47. magyar kormányküldöttség utazott a poznanai vásárra

k tótr/vl ki

1961. június 9.

a lengyel népköztársaság kormányának meghívására pénteken magyar kormányküldöttség utazott a június 11-én megnyitott poznanai vásárra. a küldöttség vezetője kovács imre ételmezésügyi miniszter, tagjai: tausz jános belkereskedelmi miniszter és buzgó kálmán, a kohó- és gépipari minisztérium szerszámgépipari igazgatóságának vezetője. /mti/

..

15,55

16.35

- 32 -

mti

bb 45. az exportmunkák gazdaságosságának számítási módszereiről tárgyalt a kohó- és gépipari minisztérium kollégiuma

t sl/tm/s ki

1961. június 9.

a kohó- és gépipari minisztérium kollégiuma pénteki ülésén a többi között az exportmunkák gazdaságosságának számítási módszereivel foglalkozott. a külföldi szakirodalom és a hazai szakmai viták tanulságai alapján a minisztérium iparpolitikai főosztálya az elmúlt négy évben olyan számítási rendszereket dolgozott ki, amelyek kimutatják, hogy az exportmunkák mennyire gazdaságosak és ezzel nagy segítséget nyújtanak az ipar szerkezetének átalakításához, egyebek között összehasonlítják a munka termelékenységének hazai és nemzetközi adatait, kiszámítják, hogy mekkora munka- és anyagköltséggel tudunk előállítani meg határozott devizaértéket, milyen mértékben növekszik a gyártás folyamán egyes cikkek nyersanyagának értéke, hogyan alakul a gépek súlyához viszonyított érték.

tavaly több mint ötszáz cikkcsoport gazdaságossági számításait végezték el, ami a termelt árukhoz több mint felét magában foglalja. az így kapott eredményekből, továbbá más számításokból megállapították, hogy a gépipari export gazdaságossága javult. a gyártmányok összetételének kedvező változásával, a munkaigényesebb cikkek exportjának fokozásával azonos értékű árut sok területen jóval kevesebb nyersanyagból állítunk elő, mint azelőtt. ugyanannyi nyersanyagból jelenleg 11.2 százalékkal értékesebb exportáru készül, mint három évvel ezelőtt és ez az érték 1965-ig további 23.3 százalékkal növekszik.

az exportárukat a gyártás gazdaságossága szempontjából osztályozzák, a termékeknek mintegy 30 százaléka ma már a legkedvezőbb első és második kategóriába sorolható, a három évvel ezelőtti 21 százalékkal szemben. egyes iparágakban a gazdaságosság szempontjából azonban még lényeges különbségek vannak egyes cikkek között, a szerszámgépiparban például a célgépek és a speciális gépek gyártása gazdaságosabb, mint az univerzális szerszámgépeké. az ipar szerkezeti átalakításával azonban egyre nagyobb teret hódítanak a számunkra kedvező munkaigényes gyártmányok.

a kollégium több határozatot hozott, a többi között megbizta az illetékeseket, hogy gazdaságossági számítások alapján tegyenek előterjesztést, mely export-termékek körét volna helyes bővíteni, illetve szűkíteni.

/folyt.köv./

15,55

16.35

- 33 -

mti

bb 45./ az exportmunkák.../ 1.folyt.s

a minisztérium kollégiuma megvitatta az 1960-as mérlegbeszámolót, foglalkozott a személyzeti munka kérdéseivel és megtárgyalta, hogy hogyan hasznosítják a nemzetközi vásárokon és kiállításokon résztvett kohó- és gépipari delegációk tapasztalatait./mti/

.-.

bb 50. az aratási előkészületekről tárgyaltak a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén

vid/ká/j/s l1 1961. június 9.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén az aratási előkészületekről tárgyalt. megállapították, hogy a megyében 220.000 hold kalászos vár betakarításra, s a felmérések alapján a nagy munkához 128 kombájnnal 207 kéveköto aratógéppel és 50 rendrearató géppel rendelkeznek, ezenkívül a termelészövetkezetek körülbelül 20.000 aratópárt állíthatnak ki. kedvező idő esetén a megyében két hét alatt végeztek az aratással, a hordásra 10, a cséplésre 18 napot szánnak. az elmúlt évekhez képest lehetőség van a munkák meggyorsítására. a szérűket úgy jelölik ki, hogy ne kelljen nagy távolságra szállítani a kalászoszt./mti/

.-.

bb 53. több megye területén megszűnt a halászati és a horgászati tilalom

k /ká/j/s l1 1961. június 9.

a magyar országos horgász szövetség közlése szerint baranya, bács, pest, komárom, veszprém, somogy és szolnok megye területén megszűnt a fajlagos halászati és horgászati tilalom. győr-sopron megye területén a tilalmat június 10-én 24 órakor oldják fel./mti/

.-.

16,00

16.35

- 34 -

bb 49. „társadalmi munkáért„ érmet alapít a győri városi tanács

vid fm/sze/vl fm

1961. június 9.

a győri városi tanács pénteki ülésén elhatározta, hogy „társadalmi munkáért„ érmet alapít. az arany fokozattal azokat tüntetik ki, akik évenként legalább 200 óra társadalmi munkát végeznek, az ezüst fokozatot 150, a bronz fokozatot pedig 100 óra teljesítéséért adják ki. /mti/

.-.

bb 51. nemzetközi röntgenipari kiállítás nyílt a petőfi csarnokban

kf/tm/vl ki

1961. június 9.

az első magyar radiológiai kongresszus alkalmából műszeriparunk kiállítását rendezett a városligeti petőfi csarnokban. a kiállításon nyugati cégek is - köztük a holland phillips, a nyugatnémet siemens és a müller cég - részt vesznek. a medicor röntgenművek most először mutatja be a hazai és a külföldi szakembereknek teljes gyártmány választékát és az ipari vásáron is aranyérmet nyert berendezéseit. újdonságuk a röntgen képerősítő, amely többek között a röntgenfelvételek televízió továbbítását is lehetővé teszi. ugyancsak nagy érdeklődést kelt a „falitrezoros„ kobaldágyu. a külföldi kiállítók közül említésre méltó a siemens cég televíziós sebészeti röntgenberendezése, amely az operáció közbeni röntgenfelvételezést és a képek azonnali televízió közvetítését teszi lehetővé. a kiállítás szemléltetően bizonyítja, hogy a magyar röntgenipar képviselője a medicor röntgenművek ma már méltó versenytársa a világhírű nyugati cégeknek.

a nemzetközi röntgenipari kiállítást, amelyet három napig tekinthetnek meg a szakemberek, a radiológiai kongresszus résztvevőinek jelenlétében pénteken délután kolos richárd kohó- és gépipari miniszterhelyettes nyitotta meg. /mti/

.-.

16,00

- 35 -

bb 52. a szakember utánpótlás helyzetéről tanácskozott a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma

j/sb/vt ki

1961. június 9.

a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma pénteki ülésén Sebes sándor, a miniszter első helyettesének vezetésével meg tárgyalta a kereskedelmi asztalos- és lakatosipari vállalat munkájáról szóló jelentést, ez a vállalat készít berendezéseket az ország kereskedelmi és vendéglátóipari egységeinek.

a kollégium ezután foglalkozott a kereskedelmi és vendéglátóipari tanulók gyakorlati oktatásának átszervezésével, az a cél, hogy tanboltokban, tanüzemekben vonják össze a gyakorlati képzést, s így a tanulók a legjobb szakemberek irányításával sajátítsák el a szakmát, az az elgondolás, hogy az 1961-62-es tanévben budapesti már 10 fűszer-csemege, 3 ruházati, 1 háztartási-vegyi tanboltot létesítenek, a megyei jogú városokban pedig 1-1 tanboltot szerveznek. a továbbiakban a kereskedelem szakember utánpótlásának helyzetét értékelte a kollégium, az utóbbi 4 évben 20 kereskedelmi, 5 vendéglátóipari szakmában csaknem 11.000 kereskedelmi dolgozó szerzett szakképzettséget, jelenleg a bolti dolgozók 68,3 százaléka rendelkezik az előírt szakképzettséggel, nem tekinthető azonban kielégítőnek a szakképzett dolgozók aránya a vendéglátóiparban, a fűszer-csemege, óra-ékszer, rádió-villamosság, a vas és műszaki szakmában.

határozatot hozott továbbá a kollégium a beiskolázhatók és főként vidéken a társadalmi ösztöndíjasok számának növelésére, valamint az esti levelező tagozatu oktatás bővítésére. /mti/

..

bb. 54. ankét a kéziszerszámgyártás fejlesztéséről

t/tz/j/rj ki

1961. június 9.

pénteken délután a technika házában a gépipari tudományos egyesület és a kéziszerszámgyár ankétot tartott a kéziszerszámok és kéziemelő fejlesztéséről.

az ankéton a gyár szakemberei bemutatták legújabb termékeiket és vázolták legközelebbi terveiket, majd a forgalmazó szervezetek és a felhasználó üzemek képviselői tették meg észrevételeiket, és ismertették azokat a követelményeket, amelyeket a gyakorlat támaszt a kéziszerszámgyártás fejlesztése tekintetében. /mti/

..

- 36 -

16,25

16,45

bb. 57. fokozódott a tömegek művelődés iránti igénye - több mint ötvétezer új olvasó a könyvtárakban, 22 000 ismeretterjesztő előadás a falvakban - megkétszerezik a művelődési autók számát

t/vt/rj sr

1961. június 9.

a művelődésügyi minisztériumban pénteken tartott sajtótájékoztatón bíró vera, a közművelődési főosztály vezetője elmondta, hogy az utóbbi esztendőben tovább fokozódott a tömegek igénye a művelődés iránt, a tit falusi előadásainak száma például egy év alatt megötszöröződött, s elérte a huszonkétezeret. a tanácsai közművelődési könyvtárakban hét-nyolc százalékkal növekedett az olvasói létszám, 320 új fiókkönyvtárral bővült a tanácsai könyvtárhálózat, a könyvvásárlás terén Magyarország világviszonylatban az elsők között van az üzemekben tartott műszaki előadások száma hatvan százalékkal növekedett, a könyvtárak 54 000 új olvasója, az ifjúsági kulturális szemle mintegy félmillió részvevője is azt jelzi, hogy hazánkban a művelődők tábora állandóan szélesedik, a népszerű művelődési autók havonta egyszer a tanján élők egyharmadához jutnak el, az autók számát az idén megkétszerezik: minden megye még egy művelődési autót kap. új vonása a kulturális tömegmunkának, hogy például a munkásokadémiák előadásaihoz rendszerint hozzátartozik a filmvetítés, a gyártogatás, városnézés, stb.

kulturális területen különösen az utóbbi esztendőben lényegesen megváltozott a helyzet a munkásszállásokon. legtöbb helyen rendszeresek az ismeretterjesztő előadások, a filmvetítések, számos szálláson könyvtárat rendeztek be, felszereltek televíziót, a rádió pedig sehol sem hiányzik. több munkásszállóban dolgozók általános iskolája működik.

a további terveket érintve az előadó fő célként jelölte meg a kulturális tömegmunka minőségének javítását, a tömegek művelődési igényének fejlesztését. ősszel a nőtanács, a hazafias népfőnt és a szövesz társadalmi olvasómozgalmat indít, tovább folytatják a józsef attila olvasómozgalmat, amelyben a részvevő fiatalok száma az előző évhez képest majdnem negyven százalékkal emelkedett, s jelenleg megközelíti a százezeret. a távlati terv szerint - ha a jelenlegihez hasonlóan növekszik az érdeklődés a könyvtárak iránt - öt év múlva kétszeresére emelkedik majd a könyvtárak állománya, a művészeti ismeretterjesztésben igen fontos szerep vár a tit-re, valamint a műkedvelőmozgalom tagjaira, ezek száma, - a fiataloké és felnőtteké együttesen már mintegy kétszázezer. egyre inkább növekszenek a különböző értelmiségi rétegek népművelési feladatai is, közülük a pedagógusok mellé az utóbbi időben mindtöbben zárkoznak fel mások is, különösen szembevetendő az agronómusok részéről jelentkező érdeklődés, szükségesség azonban, hogy vegyenek részt a népművelési munkában jogászok, közgazdászok, orvosok, művészek az eddiginél nagyobb mértékben. elmondotta végül, hogy augusztusban debrecenben nemzetközi kórusfesztivált rendeznek amelyre eddig 19 külföldi énekkar jelentkezett. a dalos-találkórón husz magyar kórus vesz majd részt, nyáron országos konferencián tárgyalják a gyermek és iskolai színházi kérdéseit. /mti/

17,20

17,22-11

..

- 37 -

bb. 59. megkezdődött az első magyar radiológus kongresszus - a magyar szakembereken kívül 19 ország kutatói és gyógyító orvosai vesznek részt a nagyszabású tudományos összejövetelen.

t/ms/hné/rj fm

1961. június 9.

pénteken a budapesti műszaki egyetem aulájában ünnepélyesen megnyitották az első magyar radiológus kongresszust, amelynek nagyszámú részvevője között a hazai szakembereken kívül 19 ország küldöttjei is helyet foglalnak.

a megjelenteket dr. zsebők zoltán, kossuth-díjas professzor, a rendezőbizottság elnöke üdvözlölte, majd a háromnapos kongresszust dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese nyitotta meg s az egészségügyi minisztérium nevében köszöntötte a kongresszus részvevőit. ismertette, hogy az egészségügyi kormányzat miképpen tervezi a radiológiai ellátás fejlesztését. a kormány és a magyar radiológusok erőfeszítéseinek eredményeként ma hazánkban - a súlyos háborús pusztítások ellenére - több mint ezerhatszáz diagnosztikai, 105 mélyterápiás és 69 felületi terápiás gép van üzemben. az egészségügyi kormányzat arra törekszik, hogy az ellátást mindenkinek könnyen hozzáférhetővé tegye, ezért első sorban a vidéki ellátás színvonalát kell fejleszteni. a vizsgálati, gyógyító és kutatási munka tárgyi feltételeinek további javítására növelik a nagyteljesítményű diagnosztikai gépek, képerősítők számát, fejlesztik a kobalt-terápiát, stb. bár 1940 óta több mint két- és félszeresére nőtt a röntgen-szakorvosok száma, az oktatási reformban új röntgenológiai és radiológiai tanszékeket állítanak a szakorvosképzés szolgálatába és fejlesztik az asszisztensek képzését is.

a főváros népe és a fővárosi tanács nevében dr. pesta lászló, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete részéről dr. pálférenc főtitkár üdvözlölte a kongresszust.

az ünnepélyes megnyitás után dr. deák pálférenc, az országos röntgen és sugárfizikai intézet igazgatója számolt be a radiológia magyarországi helyzetéről.

bevezetőjében elmondotta, hogy a magyar radiológiának jelentős hagyományai vannak. röntgen világraszóló felfedezése után alig néhány hónappal ötvös lóránd munkatársai, pekár dezső és klu-páthy jeno elkészítették az első hazai röntgen-felvételt.

/folyt.köv./

17,33

17.46 ✓

- 38 -

bb. 59. megkezdődött az első.....1. folyt. rj

kis károly még ugyanabban az évben megalkotta az első magyar röntgen-lámpát, amely messze felülmultra a század végén használt külföldi lámpákat, úgyhogy röntgen kívánságára a berlini katonai röntgenlaboratóriumban évekig ezekkel a lámpákkal dolgoztak. alexander bélának, a magyar radiológia kiemelkedő egyéniségének és sok más magyar radiológusnak nevét külföldön is jól ismerik. az elmúlt hetven éve alatt hatalmas fejlődést ért el hazánkban a radiológia. ma már a radiológiai ellátás a széles néprétegek rendelkezésére áll. a klinikai, kórházi és különösen a rendelőtéri zeti radiológusok fáradságos munkával biztosították az egész lakosság zavartalan radiológiai ellátását. az utóbbi években elérkeztünk oda, hogy a nagy mennyiségű fejlesztés után rátérjünk a minőségi fejlesztésre. az eredmények azt mutatják, hogy a radiológia fejlődése hazánkban sem maradt el. erről tanuskodnak magyar radiológia című szaklap értékes közleményei, valamint a magyar szerzők tollából külföldi szaklapokban hétről-hétre megjelenő nagyszámú tudományos publikációk.

a radiológia ma már a fizikai, kémiai és biológiai tudományok egész sorának eredményeit hasznosító komplex tudomány, - mondotta befejezésül - amelyet az orvostudomány minden ágában alkalmaznak. ez a széleskörű alkalmazás és általában az emberiséget érő sugármennyiség növekedése szükségessé teszi, hogy a radiológiával minden vonatkozásban jól képzett szakértők foglalkozzanak.

szünet után megkezdődött a konferencia gazdag tudományos programja. a három napon mintegy 230 előadás hangzik el. pénteken j.-. becker heidelbergi professzor a korszerű sugárterápia, a betatron alkalmazásáról tartott az intézetében szerzett tapasztalatok alapján értékes előadást. kiemelkedett a nap programjából sz. u. vorobje professzornak, a szovjet delegáció vezetőjének előadása, aki ugyancsak a korszerű sugárkezelés módszereit ismertette szovjet tapasztalatok alapján. dr. g.l. podesta genovai professzor és dr. petrányi gyula - egyetemi tanár, egyes tüdőmegbetegedések vizsgálatának legújabb módszereiről számolt be. nagy érdeklődést keltett dr. h. westerkamp berlini professzornak röntgen mozgófényképekkel illusztrált előadása, amelyben a képerősítő felhasználásával végezhető vizsgálatokról nyújtott kitűnő tájékoztatást. új gondolatot vetett fel dr. szepes imre főorvos, aki a korszerű funkcionális diagnosztika, a működésben lévő szervek vizsgálatának egyes kérdéseivel foglalkozott.

17,40

17.40 ✓

- 39 -

bb. 58. építési napok kezdődtek pécssett - a dunántul regionális központjává fejlesztik a kétezer éves várost

vid szf/te/gy/li

1961. június 9.

pécssett, a tanács és a hazafias népfront rendezésében pénteken építési napok kezdődtek. seregély aladár építésügyi miniszterhelyettes a megjelent mintegy száz tervező, kivitelező, tanácsí- és pénzügyi szakembernek elmondotta, hogy pécsnek a dunántul regionális központja szerepét szánják. ez az eddiginél is fokozottabb ipari, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődést jelent a városnak. a következő tizenöt év lakásfejlesztési programja szerint 18 500 új otthon épül a városban. a tervezésnél figyelembe vették, hogy pécs lakossága a jelenlegi 115 000 főről másfél évtized alatt 140 000 - 150 000-re emelkedik.

a nagyarányú fejlesztés számos helyi adottságból eredő nehézséggel jár. a város már jelenleg is több mint tíz kilométer hosszan nyúlik el. ezért nem kívánatos pécs területét apró családi házak építésével tovább széthuzni. helyettük inkább több család egyesített emeletes családi sorházának és többszintes társasházának építése lesz a célszerű. készül pécs általános rendezési terve, amely tudományos alapossággal jelöli meg hosszabb időre a város fejlődését, az építkezések helyét.

ezután sinka jános, az építésügyi minisztérium főosztályvezető helyettese tartott előadást a pécssett ajánlott újrendszerű, közös családi lakóházépítkezések kérdéseiről.

ugyancsak pénteken délelőtt kiállítás nyílt a népfront székházban, ahol több mint száz tervrajz, fénykép és térkép ad tanácsot a gazdaságos és korszerű családi társasház építéshez.

szombaton nagyszabású ankéton vitatják meg a családi lakóház építés helyi problémáit, feladatait.

/mti/

..

bb. 56. csaknem nyolcvanmillió forintot takarítottak meg az általános és a középiskolai tanulók

1 kf/kf/gy/ki

1961. június 9.

az 1960/61. iskolai év befejezése előtt az országos takarékpénztár számadást készített a tanulók takarékosági mozgalmáról. a most záruló tanévben az általános és középiskolai tanulók 80 százaléka gyűjtött takarékbélyeget.

/folyt. köv./

17,50

18,00

- 40 -

bb. 56. /csaknem nyolcvanmillió.... folyt./ gy

a takarékos tanulók száma egy év alatt hetvennégyezerrel növekedett, s körülbelül 3-4 millió forinttal többet, összesen csaknem nyolcvanmillió forintot, takarítottak meg mint az előző iskolai évben. az országban működő több mint 6 000 általános és középiskolából mindössze husz nem vett részt a takarékosági mozgalomban.

az eddigi értékelés szerint a fővárosi tanulók takarékosági versenyében az általános iskolák közül a 17. kerületi göcsej utcai iskolások érték el a legjobb eredményt: 506 nővendék 71 168 forintért vásárolt takarékbélyeget. a legjobb budapesti középiskola a 11. kerületi szabó józsef geológiai technikum, ahol 112 diák 17 200 forintot takarított meg

a vidékiek közül a mucsonyi általános iskolások 87 330 forintért, a pécsi fehér-hegyi általános iskolások pedig 120 940 forintért vásároltak takarékbélyeget. az ország legjobb takarékosabb középiskolája ugyancsak pécssett van, a cséti ottó bányatelepi technikum 182 diákja 60 700 forintot gyűjtött össze.

/mti/

..

bb. 55. hét magyar művész vesz részt az ifju operaénekesek nemzetközi fesztiválján szófiában

1 fe/hné/gy/fm

1961. június 9.

az ifju operaénekesek június 26-án szófiában kezdődő nemzetközi fesztiválján hét magyar művész vesz részt: bartha alfons, mészáros sándor és szabó anita, a budapesti állami operaházból, illés éva a pécsi nemzeti színházból, valamint hankiss ilona, tessényi jános és ágoston edit, a debreceni csokonai színházból. dénes erzsébet kíséri zongorán az énekművészeket. a nemzetközi zsüri magyar tagja varga pál, az operaház karmestere.

/mti/

..

bb. 61. elhunyt hegyesi lajos, a munkásmozgalom régi harcosa

k te/gy/li

1961. június 9.

89 éves korában meghalt hegyesi lajos elvtárs, a vasutas szakszervezet tagja, aki - mint az északi járműjavító esztergályosa - 1890 óta vett részt a munkásmozgalom harcaiban. temetése június 10-én 14 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

/mti/

..

18,00
18,10

- 41 -

bb. 60. rövid idő alatt megszüntetik az esőzés okozta zavarokat vas megye nyugati vidékén - az arany és a pinka patak visszavonult medrébe a megye más vidékein továbbra is fennáll az árvízveszély

vid szf/te/gy/L1

1961. június 9.

vas megye nyugati vidékén, az arany patak és a pinka völgyében a nagy eső miatt keletkezett árvíz pénteken már jó-részt visszavonult. csak a mélyebbfekvésű részekben maradt víz, innen levezető árkokon terelik vissza a medrébe. a szombathelyi és a községi tűzoltók megkezdték a víz szivattyuzását a pincék-ből. a helyszínrre érkezett a közegészségügyi és járványügyi állomás brigádja és felkészülnek a víz teljes levonulását köve-tő fertőtlenítésre. addig is felvilágosítják a lakosságot, hogy a legkisebb egészségügyi rendellenességeknek is elejét vegyék. rövidesen megkezdik a kutak szivattyuzását, klórozását.

pár óra alatt ideiglenesen helyreállították az utakat is. a forgalom kisebb nehézségekkel akadálytalanul bonyolódik le. az üzletekbe hiánytalanul megérkeztek a napi szállítmányok: a péksütemény, a kenyér és egyéb cikkek. utügyi szakemberek járják az utakat, hidakat, számbaveszik a kárt és késedelem nélkül hozzálátnak a javításhoz, helyreállításához.

a megye más folyómenti részlein továbbra is fennáll a ki-öntés veszélye. pénteken délelőtti karakónál kilépett medréből a marcal, sorkikápolna és sorkifalud környékén pedig a sorok patak. a legfrissebb jelentések szerint a sorok ötven hold művelt területet öntött el rövid idő alatt.

/mti/

..

bb. 62. sztálinvárosban fél óra alatt negyvenegy milliméter eső esett

vid gy/mi

1961. június 9.

pénteken kora délután villámlás-mennydörgés közben fél-órás felhőszakadás volt sztálinvárosban. közben a belvárosban rövid ideig borsó nagyságu jég is esett. félóra alatt le-hullott csapadék negyvenegy milliméter volt. az óvárosi öreg-hegy tövében levő néhány régiépítésű kis lakóházba betört a hegyoldalról lefolyó víz, az új városban pedig néhány pincé-be hatolt be az esővíz. tűzoltók és az ingatlankezelő vállalat szivattyukkal víztelenítette ezeket a helyiségeket.

/mti/

..

- 42 -

18,04
18,15

bb. 63. több mint százezer hallgatója volt a magyar-szovjet mező-gazdasági napok előadásainak - jövőre a növénytermesztés nagyüzemi módszereinek ismertetését tűzik napirendre

t so/tm/gy/tm

1961. június 9.

pénteken a magyar-szovjet barátság házában ülést tartott az mszbt mellett működő mezőgazdasági szakosztály vezetősége. értékelték az ez év tavaszán megrendezett magyar-szovjet mező-gazdasági napok tapasztalatait és megbeszélték, hogy jövőre a szovjet mezőgazdaság milyen új módsz ereiről számoljanak be.

noha a magyar-szovjet mezőgazdasági napok idején már meg-kezdődtek az időszerű tavaszi munkák, az állattenyésztés fej-lesztéséről, a hozamok fokozásáról szóló előadások mégis rendkívül nagy érdeklődést váltottak ki. ezeket az előadásokat országszerte több mint százezren hallgatták végig, s emellett még az ezüstkalászos tanfolyamok anyagába is beiktatták. jelen-tős pozitívum, hogy a megyei és a járási szintű előadások mellett az idén először az állami gazdaságokban és a termelő-szövetkezetekben üzemi ankétokat is tartottak a szovjet mód-szerek ismertetésére.

a kedvező tapasztalatok alapján a magyar-szovjet mezőgazda-sági napokat jövőre is megrendezik. a termelőszövetkezetek igényeit figyelembe véve a növénytermesztés fejlesztésének nagyüzemi módszerei kerülnek majd napirendre. az előkészítő bizottság a különböző tudományos intézetek és szakkönyvtárak segítségével gazdag anyagot gyűjt össze. a legjobb szakemberek a nyáron látogatást tesznek a szovjetunióban, s ott főleg a specializálódás tapasztalatait, feladatait, az új nagyüzemi igényeknek megfelelő növényfajtákat és a táblásítás, valamint a gépesítés szovjet módszereit tanulmányozzák.

a magyar-szovjet mezőgazdasági napok előkészítéseként már az idén többhelyen együttesen tekintik meg a magyar szakemberek a nagy termést adó szovjet buza- és napraforgó-fajtákat.

/mti/

..

- 43 -

18,08
18,20

bb. 59. /megkezdődött az 1. magyar radiológus... 2. folyt./ rj

a kongresszus színhelyén az akadémia kiadó kiállítását rendezett, amelyen tizenkét ország 25 orvostudományi kiadója mutatja be radiológiai szakkönyveit.

a kongresszus szombaton folytatja tanácskozását.

/mti/

..

bb. 64. habib burgiba távirata dobi istvánhoz

k küm/tm/gy/fm

1961. június 9.

habib burgiba, a tunéziai köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének tunézia nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért.

/mti/

..

bb. 65. megérkezett a holland királyság új követe

k küm tm/gy/fm

1961. június 9.

pénteken megérkezett budapestre dr. johan huibert zeeman, a holland királyság új magyarországi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere. a követet megérkezésekor radványi jános, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője üdvözölte.

/mti/

..

18,10
18,20

- 44 -

bb. 66. időjárásjelentés

tm/gy/

1961. június 9.

a meteorológiai intézet jelenti június 9-én, pénteken 18 órakor:

fülledt idő

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, többhelyen záporosó, zivatar. mérsékelt szél. fülledt idő, várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 22-25 fok között, a nyugati határmenti megyékben 18-22 fok között.

/mti/

..

bb. 67. megnyílt pap jenő fotókiállítása

ms/tm/gy/li

1961. június 9.

az mti állandó fotókiállítási helyiségében, budapest, 7. tanács körut 21. szám alatt pénteken délután megnyílt pap jenőnek, az mti főmunkatársának önálló kiállítása. siklósi norbert, a magyar újságírók országos szövetségének főtitkára nyitotta meg a kiállítást, s méltatta pap jenő kiváló fotóriporter munkásságát. a 68 képből álló kiállítás témaköre rendkívül változatos. képei között megtaláljuk a politikai eseményekről, a munkásság életéről, a megváltozott magyar tájakról és a mindennapi élet számtalan mozaikjáról készült felvételeket. bemutatja pap jenőnek a brüsszeli világkiállításon készült felvételeit és a hruscsov-kennedy találkozó-ról készült fotóriportok legjobb képeit is.

/mti/

..

18,20
20,05

- 45 -

bb. 68. az operaház igazgatóságának felhívása - nagy az érdeklődés az operabérletek iránt - eddig mintegy 24 000 bérletet ujtottak fel

1 fe/sze/gy/sr

1961. június 9.

az operabérletek iránt az idén is szokatlanul nagy az érdeklődés. a bérletek felujtása az elmúlt napokban - az előző évhez viszonyítva - megkétszereződött, naponta mintegy két-háromezer bérletet adnak ki, eddig összesen mintegy 24 000 bérletet váltottak ki a volt tulajdonosok.

az állami operaház igazgatósága felhívja a bérletet az üzemi közönségszervezőket, hogy a bérletek felujtása ugyan június 9-vel lezárul, azonban azok a bérlettulajdonosok, akik addig ezt elmulasztották csupán június 12-ig pótolhatják. ezen az időponton túl - a nagy érdeklődésre való tekintettel - elvesztik a bérletfelujtásra szóló igényüket.

az üzemi közönségszervezők a felujtásra begyűjtött bérleteket utolsó terminusként, ugyszintén június 12-ig adhatják le.

az új bérletek kiadását az eredetileg meghirdetett időpontban - június 15-én - kezdi kiadni az operaház.

/mti/

..-

bb. 69. osztrák tudós előadása sopronban a fertő-tó ásványvíz-lelőhelyiről

vid/gk/mi/rj

1961. június 9.

a magyar hidrológiai társaság fertő-kutató tudományos bizottságának rendezésében pénteken előadássorozat hangzott el sopronban a fertő-tóról. dr. vendel miklós akadémikus az eisenstadti és a bécsi geológiai kongresszusról számolt be, majd dr. alfons f. tauber osztrák főgeológus a fertő-tó medrében folytatott kutatásáról tartott előadást. a tíz éve tartó kutatással európa leggazdagabb ásványvízlelő helyeit fedezték fel a fertő-tó medrében. az osztrák területen 800 méter mélységig 12 milliárd köbméter ásványvíz rejtőzik. magyar szempontból is nagyjelentőségűek az osztrák kutatások, mert bizonyosra vehető, hogy a fertő-tó magyar területén is hasonló gazdagságu ásványvíz lelőhelyek találhatóak.

/mti/

..-

19.25

19.35

- 46 -

bb. 70. az „orfeusz alászáll”, bemutatója a vigszínházban

t/v/tm/rj fm

1961. június 9.

a vigszínházban pénteken bemutatták williams tennessee orfeusz alászáll című háromfelvonásos drámáját. a darabot keszthelyi zoltán fordította, zenéjét - amerikai dallamok felhasználásával - endre emil szerzenette, a drámát kazimir károly rendezte, a főbb szerepeket keres emil, bulla elma, benkő gyula, pálos györgy, ruttkai éva, süttő irén, és schube t éva alakította.

/mti/

..-

bb. 71. az új évadban 13 bemutatót tartanak és már megkezdtek a bérletek előjegyzését a miskolci nemzeti színházban

vid/fm/tr/rj fm

1961. június 9.

a miskolci nemzeti színházban pénteken tartották az idei évad utolsó miskolci bemutatóját. a színház művészei orosz györgy rendezésében mikszáth kálmán: különös házasság című színművet adták elő.

a társulat megkezdte a jövő színi évad előkészítését is. a tervek szerint 1961-62-ben a nagyszínházban hét, a kamaraszínházban pedig hat bemutatót rendeznek. a nagyszínház műsorában a windsori víg nők, a luxemburg grófja és egy új magyar nagyoperett szerepel, továbbá brecht: állítsátok meg arturo ut, visnyevszkij: optimista tragédia és helta: a néma levente című színműve. a kamara színházban többek között shaw: szelid emberek egon ervin kisch: az ellopott város, manzari: ó mai gyerekek, horváth jenő: szeress belém, című művet adják elő.

a színház szervezési osztálya megkezdte a bérletek előjegyzését. a munkás-látogatók számának növelésére az üzemi szak-szervezetek részére újabb, harmadik heti bérletsorozatot adnak ki. az új sorozatban háromezer bérlet vásárlására nyílik lehetőség. az új évadban kilencezer színházi bérlet tulajdonos lesz miskolcon.

/mti/

..-

20.19
20.30

- 47 -

mti belső hírek

1961. június 10.

bb. 1. javul az üzemi tanácsok munkája a csepel művekben - jó együttműködés a fémmű vezetősége és az üzemi tanács között

i tó/tr/gy/vg

1961. június 10.

a vasas szakszervezet csepeli területi bizottsága megvizsgálta és értékelte az üzemi tanácsok tevékenységét. megállapították, hogy az üzemi tanácsok működését szabályozó irányelvek megjelenése óta eltelt két év alatt a csepel vas- és fémművek gyáregységeiben fejlődött a tanácsok munkája, bár az üzemi demokrácia szélesítésében vannak még tennivalók. a tanácsok leginkább véleményezési, valamint szociális kérdésekben gyakorolják döntési jogukat, ellenőrzésre már kevesebb erejük jut.

az üzemi tanácsok általában minden gyáregységben megvitatták az évi terveket és résztvettek a tervismertető termelési tanácskozások előkészítésében és lebonyolításában. a fémmű üzemi tanácsának például igen nagy szerepe van abban, hogy az átlagosnál jobban növelt terv teljesítéséhez is magabiztosan láttak hozzá. többen hangsúlyozták korábban, hogy a magasabb terv teljesítésének nincsenek meg a feltételei, az üzemi tanács azonban megfelelő érvekkel alátámasztva a bebizonyította az ilyen vélemények megalapozatlanságát. a tanács tagjai személyes példamutatással is kivették részüket a tervteljesítés feltételeinek előkészítéséből. horváth istván és lehr tamás például javasolták a nedves-formázás bevezetését a nehézfém-formázásban. javaslatukat megvalósították és ezzel 120 ezer forintot takarítanak meg egy év alatt. tanácsaikat messzemenően figyelembe vették az üzem átrendezésénél is, ami által növekedett az üzem kapacitása, jobb feltételeket teremtettek a dieselesítési program rájuk jutó részének teljesítéséhez. az üzemi tanács álláspontja igazolódott: a fémmű első negyedévi teljes termelési tervét 103, exporttervét pedig 226.7 százalékra teljesítette.

az üzemi tanács javaslatára javították a munkaverseny szervezésén is. egyrészt új, jobban értékelhető feltételeket szabtak, másrészt változtattak az értékelés módján. eddig a fémmű szakszervezeti bizottságának termelési bizottsága határozta meg a brigádok helyezési sorrendjét, de ez sok sértődésre adott okot. most a gyáregységek vezetői önállóan értékelik az eredményeket, maguk is határozzák meg a brigádok sorrendjét. az új értékelési mód hatására nőtt a munkabrigádok száma és a korábbi hét helyett már 18 brigád versenyez a szocialista brigád címért.

/folyt. köv./

19,20

22

- 1 -

bb. 72. magyar-szovjet baráti orvostalálkozó

t ms/gk/gy/sr

1961. június 9.

az 1. magyar radiológus kongresszus alkalmából hazánkban tartózkodó tizenegytagú szovjet orvosküldöttség pénteken este a magyar-szovjet barátság házában találkozott az mszbt orvosi szakosztályának tagjaival. dr. horn béla egyetemi tanár köszöntötte a vendégeket, akinek nevében i.g. lagunova, a moszkvai röntgenológiai intézet igazgatója válaszolt. a magyar és a szovjet orvosok hosszabb ideig szívélyes, baráti eszmecserét folytattak.

/mti/

..

bb. 73. fehér lajos látogatása veszprémben

vid/gk/rj

1961. június 9.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken veszprém megyébe látogatott. fehér lajost elkísérte utjára keserü jános földművelésügyi miniszterhelyettes és szekér gyula nehézipari miniszterhelyettes. a vendégek vándor józsefnek, a megyei pártbizottság titkárának társaságában felkeresték a megyei ipari üzemait. meglátogatták a péti nitrogénműveket és a fűzfői nitrokémiai ipartelepeket. elbeszélgettek az üzemek vezetőivel és dolgozóival./mti/

✓ többek között

..

- 48 -

- vége -

21,25

22

La